

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti:

BENEDEK MIHÁLY alezredes

Segédszerkesztő:

Dr. BÁNYAI LÁSZLÓ százados

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

II. KERÜLET, FŐ-UTCA 71. SZÁM.

Postatakarékpénztári

csekk száma:

25.342.

Megjelenik:

minden hónap 1-én és 15-én

Telefon: 153-079.

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,**Hiszek egy isteni örök igazságban,**Hiszek Magyarország feltámadásában.*

Amen.

Parancsnoki gépkocsik.

A széles országúton járőr halad nyugodt, mindent-bíró csendőrlépéssel. A járőrvezető magabamélyedten néz előre, mint az olyan emberek, akiket nehéz feladatok foglalkoztatnak. Merengéséből zúgás veri fel, gépkocsi éri utol, melyből — az osztályparancsnoka száll ki. Jelentkezés, majd kérdések, feleletek következnek, szolgálatteljesítők kerülnek szőnyegre s amikor alig 10 perc múlva ismét felbúg a motor, mosolygós arc tekint a távozó osztályparancsnok után, eltűnik a járőrvezető arcáról a gond árnyéka.

Nemsokára őrszlaktanya előtt áll meg a szolgálatteljesítő gépkocsi. Újabb kérdések, feleletek s újabb szolgálatteljesítők táruznak a parancsnok elé. Mire tovább robog a gépkocsi, itt is mosolygósra változik a komoly arc.

Ez a segítséget nyújtó, gondokat eltörölő, megnyugvást keltő gépkocsi valóban létezik. A megnyugvást és mosolyt pedig a szolgálatteljesítők megosztása, a személyes érintkezéssel nyújtott segítség váltja ki. Nincs az az írásbeli parancs, mely pótolná ezt a segítségnyújtást s mely távolról is megközelíthetné azt a hasznot, melyet a szolgálatteljesítőkkel ezzel a könnyűvett személyes érintkezéssel és irányítással nyert.

Szétszórt elhelyezésünk mellett régóta éreztük annak szükségét, hogy a tiszti parancsnokok mentesülve a temérdek időt emésztő nehéz közlekedési alkalmatlanságoktól, menetrendhez kötött utazástól, előfogattól, könnyen, gyorsan és minél gyakrabban érintkezhessenek személyesen alárendelt egységeikkel.

A trianoni határok tágulása végül is olyan helyzetet teremtett, hogy a kérdést dülőre kellett vinni és megoldani.

A kerületi és osztályparancsnokok gépkocsijai már szaladnak az őrszlaktanyákban. A vezetőség az utolsó három esztendő alatt gondoskodott ezekről a kocsikról, amikor a legnehezebb volt a beszerzésük, de ez a három év adta a legtöbb munkát is. Megszaporodtak a tennivalók, létszámnehézségek támadtak, hiány mutatkozott a járőrvezetőkben, le kellett tehát gyűrti minden nehézséget és áttörni minden akadályt, hogy a tiszti parancsnokok személyes befolyása, vezetése gyors mozgásuk biztosítása révén megvalósuljon.

Örömmel láthatjuk, hogy ez nagyrészt megtörtént. A gépkocsik kitűnően beváltak s nemsokára a szárnyparancsnokok is megkapják szolgálatteljesítő gépkocsijukat. Ezzel megoldódik széttagoltságunk mellett is a gyakori közvetlen érintkezés előjáró és alárendelt között.

Hogy milyen kötelezettségek járnak ezzel, azt tudja minden parancsnok, de tudniuk kell az alárendeltnek is, hogy mit nyertek a gépkocsival. Nem áll hivatása magaslatán s nem érti meg az idők szavát az a csendőr, aki visszakívánja az előfogattól, hogy minél ritkábban kerüljön az előjáró szeme elé. Ma, amikor megáll a kincstári gépkocsi a laktanya kapuja előtt, éreznie kell az őrs minden csendőrének, hogy érte, megsegítéséért, irányításáért, gondjai megosztásáért jelent meg a parancsnoka. Tudnia kell, hogy biztosabban kerül napvilágra igyekezete; szorgalma és tudása biztosan elnyeri jutalmát, mert a gyakran megjelenő parancsnoka alaposan megismeri őt. Nem kell félnie attól, hogy egyszeri gyengébb szereplése után bírálják el, mert gyakran adódik alkalom tudásának és rátermettségének beigazolására. A parancsnok pedig megmérheti nemcsak az elméleti ismeretek, hanem a szolgálatteljesítők mérlegén is, mert most már gyakran láthatja a laktanya falain kívül is, az őrszlaktanyákban, pihenőkön, nyomozás közben. Hogy hol és mikor? Egyik se tudja. Se parancsnok, se alárendelt. Ez az egész kérdés egyik legértékesebb értékjelzője, ez a feleletre váró hol és mikor.

Azt ne higye azonban ebből a csendőr, hogy a parancsnokok mást sem tesznek ezután, mint hogy szakadatlanul vizsgálattartják és bírálgatják őt. Ezt is teszik, de csak olyan mértékben, amilyenben a gyakoribb személyes érintkezés magával hozza. Jószándékú csendőrnek nincs mit tartania ettől, mert csak hasznát látja.

Aki pedig a legtöbbet nyer a parancsnoki gépkocsik rendszeresítésével, az az őrsparancsnok. Az ő vállán nyugszik a legnagyobb teher, benne csapódik le egy őrszlaktanya közbiztonságának minden nehézsége, neki van a legtöbb oka arra, hogy várja a parancsnokát, aki támogatást hoz a számára.

Ezek a találkozások azonban csak abban az esetben járnak gyakorlati haszonnal s csak akkor jelentenek igazán segítséget az alárendeltnek, ha felkészülnek rá, ha számon tartják, hogy mi a gondjuk-bajuk, mit kell parancsnokuk elé vinniük s mihez kell segítségét, tanácsát kérniük. Így jelent majd minden találkozás újabb és újabb erőforrást s így kelt mindig örömet és megnyugvást, ha a parancsnoki gépkocsi a laktanya elé kanyarodik.

A rádió a közbiztonság szolgálatában.

Írta: BARTOS ÜDÜN százados.

(Folytatás.)

Forgalmi körök.

(8. §.)

A rádió hírváltás üzembiztos, gyors és rendeltetés-szerű lebonyolítása megköveteli, hogy a rádió hálózat tagozódása a kiszolgálásra hivatott alakulat szervezetén épüljön fel s ahhoz igazodjék. Az intézkedésre hivatott parancsnoknál legyen vezető állomás, az alárendelt egységeknél pedig a tagállomások. Ezek a szolgálatilag együttműködő rádióállomások forgalmi kört alkotnak.

A forgalmi kör minden rádióhírrendszernek, az abban lebonyolítandó forgalomnak és így az üzemfegyelemnek is az alapja.

A forgalmi körök tagozódását a túlodali elvi rajz ábrázolja.

Rádiótávíratok szerkesztése.

(11. §.)

A Híradó Utasítás kötelezően előírja, hogy a távirat tartalmaért, a bizalmas és titkos tartalmú táviratok rejtjelzéséért és rejtjelzetten való feladásáért annak aláírója felelős. Ugyanakkor előírja az utasítás azt is, hogy a forgalom gyorsítása érdekében a táviratok szövegét röviden, az előírt rövidítések használatával kell szerkeszteni.

Igen fontos rendelkezései ezek az utasításnak. Képzeld el, hogy időben mennyit jelent egy hosszú távirat leadása! Ha ilyen hosszú táviratokból sok vár az állomásokon továbbításra, éppen azok a táviratszer-

kesztők bénítják meg a rádióhírváltás gyorsaságát, akik intézkedéseik végrehajtásának vagy jelentéseik rendeltetési helyre juttatásának meggyorsítása érdekében a rádiót igénybevetették.

A rádiótávírat szövegében ne indokoljunk. Indokolás az írásbeli jelentésben történik. Ha ilyenre szükség van, az mehet utólag írásban. A távirat röviden csak a lényegét tartalmazza.

Rádiótávíratunkat még mindig az írásbeli jelentések terjedelmessége jellemzi.

Ha pld. egy alaprendelkezésre történik távirati jelentés, elegendő a rövid válasz, semmi sem indokolja az alaprendelkezésben foglaltak egyidejű ismétlését. Fontos ez még a titoktartás szempontjából is, különösen akkor, ha az alaprendelkezés bizalmasabb természetű és írásban adták ki. A rövid, csak a választ tartalmazó távirat még nyílt leadása esetén sem lehet aggályos.

Sok esetben fordul elő, hogy a távirat valamely vevőállomás hívószámán kívül állomáshelyét, sőt parancsnokságát is nyíltan megnevezi. A hívószámok célja kettős, egyrészt a hírváltás gyorsítása, másrészt az állomáshely titokban tartása. Ha ezt tudjuk, akkor az előbb említett távirat helytelen szerkesztésének aggályos következményeire szükségtelen külön rámutatnom.

Óvatosság! Hírváltásunkat lehallgatják.

Gondoljunk mindig erre, amikor rádiótávíratot szerkesztünk.

Szolgálat a rádió vevőállomáson.

(15. §.)

A vevőállomások kezeléséhez minden csendőrnek értenie kell. (Cs—28/a. ut. 6. p.) A szükséges ismeretek

Vadászslak az erdő szélén.

Írta: CSURKA PÉTER.

Dübörögtek a harcikocsik az országúton. 1940 szeptemberének érett aranya csillogott az erdélyi hegyeken, síkokon. Felejthetetlen magyar szeptember!...

Hegyszorosban vitt az út, majd kiszélesedett. Széles hegyvonulatok, barna tájak következtek, kanyargó folyó ezüstje csiklott fel északnak. Balról erdő hajladozott, az erdő szélén tornyos erdészslak integetett.

Várszeghy zászlós lovon haladt oszlopa élén és nyugtalanul mélyedt bele térképébe. Majd hirtelen kiállt az út szélére s ámulva figyelte az erdészslakot.

— Varjasi! — szólt a mellette ellovagoló hadapródnak. — Lovagolj az oszlop élére és vedd át a parancsnokságot!

Aztán belévágtá sarkantyúját a ló hasába, átugratta az útmenti árkot s vágatott fel a hegyoldalon az erdészslak felé.

Leugrott a lóról. Nézte az istentelenül elhagyott épületet. Ide-oda forgatta a fejét. Egyszer mosolygott, aztán sírós-komollyá vált az arca. Felrohant a lépcsőkön, visszaszaladt s ismét állt egy helyben. Földhöz ragasztotta az emlékezés. Homályos emlékezés, mely visszadöcögött, mint szakadozott, megtépázott álom. Embereket, arcokat látott, fakult, avult képeket, gyermekora emlékezéseinek roskatag, düledező falán, örült és megrémült. Mint ha, itt... Igaz, nem igaz? Vagy csak nyöszörgős, sírós álomra ébredt, mint korai árvasággal megvert kis életének sok hideg reggelén,

mikor ide-oda hányódott, vetődött, mint három-négy éves kiskölyök, jószándékú emberek házaiban.

De igen, ez valóság! Látta ő sokszor ezt a házat álmaiban! Ölelték, símogatták itt. Virágokat látott, nagy erdőket, hallotta a szél zúgását, mikor megindult zümmögve a mármaros havasok felől s ennek a kis vadászkastélynak a kéményeiben üvöltve iramlott le a tűzhelyekre, a konyhába, a padláson táncra perdültek a forgácsok. Oh, sokszor látta a férfit, az asszonyt, aki az apja, anyja volt... De minden elment az idővel, elmosódott, eltűnt. Mennél jobban távolodott kisgyermekévei házától, mint apátlan-anyátlan árva, úgy maradtak el lassacskán az emberek, a tárgyak, akik valamikor körülvették. Már nem emlékezett apjára, anyjára — kegyetlen sors, hogy is emlékezhetett volna? — mert amint hallotta, négy éves sem volt, mikor elkerült innen sok hányódás-vetődés után a dunántúli, távoli rokoni házhoz.

De vajjon ez az a ház, ahol megtanult járni, ahol meglátta a világot, ilyennek álmodta, így maradt meg gyermeki lelkében, ahonnan most előbukott egyszerre az erdő széle, a tornyos ház fakult képe?...

Tagbaszakadt vén ember jött a ház balsarkán. Erdei ember, vadőrfele. Levette fővegét, mosolyogva köszöntötte. Várszeghy zászlós megrezsent. Ezt az öregét is látta! Szinte eszelősen kiáltott fel.

— Magát én ismerem, öreg!

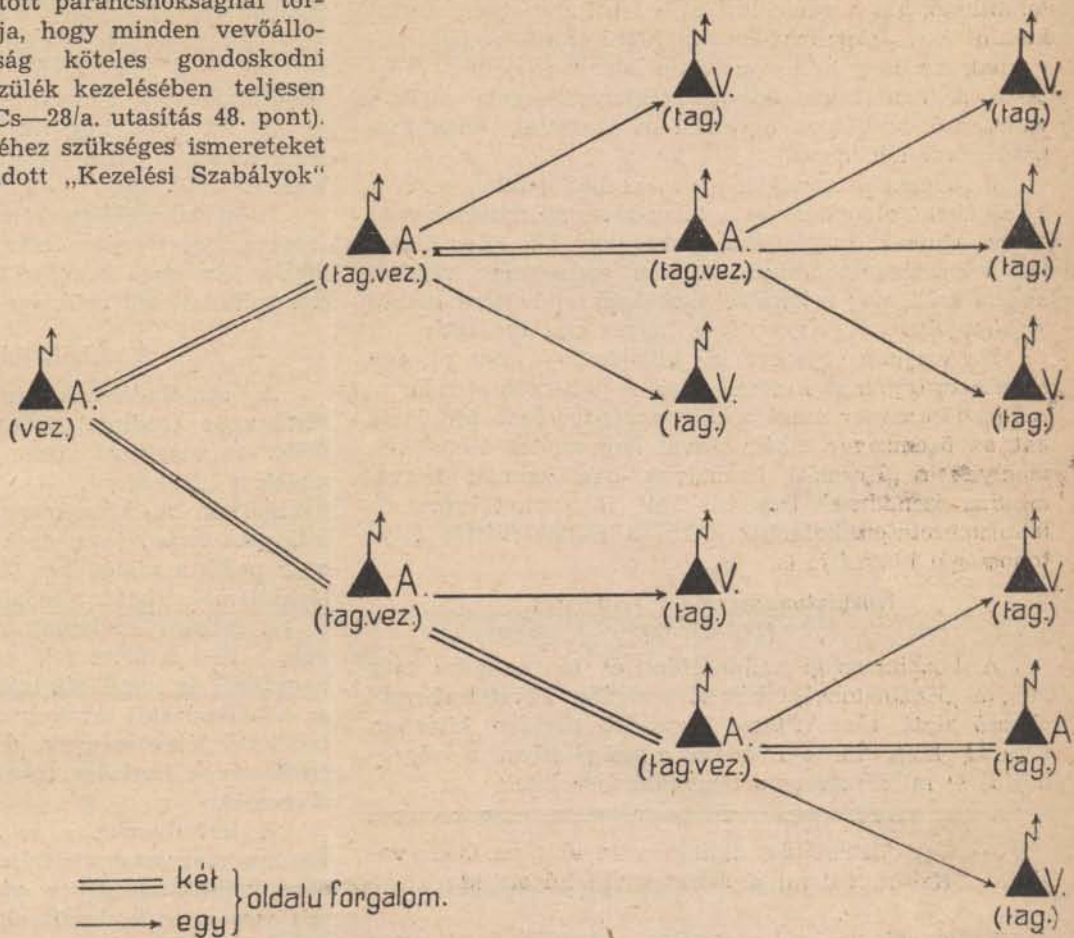
Az öreg végignézte, csóválta fejét.

— Nem hinném édesöcsém-uram! Én már a hetvedik életévemet taposom s nem igen mozdultam éle-

elsajátításában az első kiképzést a csendőrök a csendőriskolában kapják. (Cs—28/a. ut. 1. sz. függ.) A továbbképzés a vevőállomással ellátott parancsnokságnál történik, mert az utasítás előírja, hogy minden vevőállomással ellátott parancsnokság köteles gondoskodni arról, hogy a rádió vevőkészülék kezelésében teljesen jártas csendőreik legyenek. (Cs—28/a. utasítás 48. pont).

A vevőállomások kezeléséhez szükséges ismereteket egyrészt a készülékekkel kiadott „Kezelési Szabályok”

temben se erről a helyről... Mivel lehetnék szolgálójára?

A zászlós nem felelt. Álltak némán egymással szemben a fiatal és az öreg.

— Az Isten ezt is megengedte érnem — törte meg a csendet a vén erdész. — Fent voltam a toronyszobában, onnan néztem ezt a gyönyörűséget... Lelátni egészen Szamosújvárig...

Leültek a balkonos feljáró legfelső lépcsőjére. Az öregember most már kérdés nélkül beszélt. A zászlós alig-alig hallotta, mit beszél az öreg, verejtékezve kutatott arcok, emberek után, elandalgott az ide-oda futó erdei ösvényeken, kereste gyermeki lába nyomát.

— Ezek már egy hete, hogy elmenekültek! — bökött az ujjával az öreg a kastély felé. — Regáti főerdész volt, elszaladt a családjával... Pedig ha maradt volna, se járt volna úgy, mint szegény magyar elődje... Mi magyarok...

Várszeghy felütötte a fejét, elsápadt.

— Beszéljen öreg!... Mi történt az elődjével, a magyarral?

— Nem jó ezt felhánytorgatni kedves öcsém!... Várszeghy erdész urat orozva lelőtték 1919-ben a román bevonuláskor... A házat meg kirabolták... Szegény nagymama pedig bánatában utána ment egy hónapra rá... Kisfiukat, hároméves lehetett, hónapokig én tartottam magamnál a tatroszi vadőri házban... Egyszer érte jött valaki Kolozsvárról. Elvitte. Váltig nem akartam adni, de csak elvitte. Átadtam a gyerekeknek az édesapja óráját, aranyláncát, pecsétgyűrűjét... Azóta

se hallottam róla semmit... Csak azt, hogy Kolozsvárról az anyaországba került.

A zászlós összegörnyedve ült az öregember mellett, mint aki halálosan megebesült. Égő szemekkel nézett vissza a tratoszi rengeteg szélére, a vadőri házba, négyesztendős korára. Az emlékezés lángjában csillogtak a szemei, önkívületben kapkodott vissza az időbe.

— Igen, volt nekem óram, láncom, gyűrűm!... Hová lettek? — kérdezett, kapott az elhullajtott tárgyak után.

Tenyerét kifeszítette, kimeredtek az ujjai, mintha most ejtette volna ki kezéből az órát, a láncot, a gyűrűt, miket búcsúzaskor adott át neki ez a teliszívű öreg. Az emlékezés lázában gyötrődött. Hol az óra, a lánc, a gyűrű, apai öröksége? Mert voltak ezek, szent igaz, hogy voltak, most visszaráncigálta őket az időből. Nem tudja, hol hagyta, hol vesztette el?

Ide-oda rángatta fejét, felállt, megfordult, mereven nézte a kölépcsőt. Talán itt gurult el a gyűrű éppen most...

Feleszmélt. Elröppent az álom. Visszahullott a percek valóságába, mely könyörtelenül viszi az embert, míg el nem ejti valahol, mint ő az órát, a csillogó gyűrűt.

Az öreg ember megütközve nézte. És a szívébe nyilallott. Egyszerre látta az igazságot, a bizonyosságot. Könnyes szemmel, szeliden kapott a zászlós kezei után.

— Fiam!... Kisfiam!... Ha úgy volna, ha igaz volna, akkor én ezzel a szent nappal... Igaz hát Ferike, kicsi Ferike?...

Várszeghy Ferinek lecsuklott a feje.

tartalmazzák, másrészt a híradó utasítás írja elő. A vevőkészülék kezelésében jártasnak tehát az a csendőr tekinthető, aki a vevőállomást a fenti szabályok szerint kezelni és a forgalmat lebonyolítani tudja. A parancsnoknak ezt meg kell követelnie alárendeltjeitől. Megtanulása nem kíván külön szakképzettséget; az erre vonatkozó szabályok egyszerű nyelvezettel, kézzelfoghatóan vannak leírva.

A telepek kicserélése sem okozhat gondot, mert a készülékek telepzsínörjai a telep-kivezető nyílások számával vannak megjelölve, ebből egy kis következtetési képességgel, amivel minden csendőrnek rendelkeznie kell, még a kezelési szabályok elolvasása nélkül is könnyűszerrel végezhető a helyes csatlakoztatás.

Ne várjunk egyszerű kis hibákkal — mint pl. egy anódbiztosítólámpa kicserélésével — a híradó csendőrré. A híradó csendőr utazása időt és pénzt jelent. Mindazokat az üzemzavar elhárításával kapcsolatos teendőket, amelyek a „Kezelési Szabályok“-ban vannak leírva, minden csendőrnek ismernie kell. Ha ezeket ismeri és lelkiismeretesen betartja, akkor a rádióhírváltás folytonosságát biztosítja is.

Közbiztonsági rádió felderítés. (17—18. §.)

A közbiztonsági rádió-felderítés fontosságára már elől, a „Közbiztonsági híradó szolgálat követelményei“ című szöveg alatt rámutattam. Ugyanitt röviden kitértem arra is, hogy mi a feladata e szolgálatban a végrehajtó- és mi a szerepe a támogatószerveknek.

— Úgy jöttem ide, mint a vak, akit az Isten vezet... Sejtés, valami csodálatos erő húzott ide...

Leány jött jobbról a csapáson. Festőállványt, vásznakat és egy megkezdett festményt hozott kezeiben. Messziről csengett a hangja:

— Képtelen vagyok festeni nagyapám!... Minduntalan szemembe tódul a könny...

— Terike, a legkisebbik leányunokám! — mondta csendesesen az öreg.

Terike olyan volt, mint erdei virág, mely domboldalon illatozik, a napfény pirosítja az arcát, az ég kékje festi égszínűvé a szemét.

— Maradj itt fiam pár órára!...

— Nem lehet!... Csapatom már így is messze van!... Katona vagyok.

A leány ráemelte égszínkék szeméit. Kezefogtak. Tekintetük összesűrűsödött. Mélyen elpirultak. Vár-szeghy felpattant a lóra. Tisztelgett.

— Talán csak eljössz, felkeresel még bennünket édesfiam?

— Eljövök... Igen, el fogok jönni hamarosan... Várhatnak...

Elvágatott. Amint visszanézett, látta, hogy Terike ott állt az erdőszélén, integetett utána. A vén erdőszőveget lóbálta.

Orgonázott benne a hálaadó ének. Élete legnehezebb perceibe lépett be ez a lány tisztán, üdén, hogy feloldja a viszontlátás, az emlékezés súlyos pillanatait.

Vágatott. S úgy úszott utána az édes-bús öröm, a borongós, megédesített fájdalom, mint az alkonyat bibora, mely most bújt fel a szilágysági hegyek mögül, úszott utána s bearanyozta a tájat, az utakat s a vágatólovast...

Ma a rádió úgyszólván harceszköz, fegyver az ellenség kezében, amelynek éle a háttország nyugalma és ellenállóképessége ellen irányul.

Lapozzuk csak fel a *Csendőrségi Lapok* 1942. évi február 1-ei számában Deák Kálmán tiszthelyettes „Rádióhullámok Magyarország ellen“ című cikkét. Ez izelítőt ad arról, hogy mi minden történik az éterben, ahol szemmel nem látunk semmit, de vevőkészülkeinken hallhatjuk.

A következőkben rámutatok azokra az alapismertetekre, melyekre ma már mindenkinek, különösen pedig a támogató közreműködésre hivatott csendőrnek elengedhetetlenül szüksége van.

A rádióhullámok terjedése.

A rádióhullámok az adóállomás antennáját a gömbsugár (rádiusz) irányában hagyják el. A „rádiusz“-ra vezethető vissza a rádió elnevezése is. A németek a „Rundfunk“ — „körszirkázás“ — megjelölést használják. A kisugárzott hullámok egyrésze a föld felületén terjed tovább, ezek a *felületi hullámok*, másrészt pedig a világűrben (éterben) szóródik szét, ezek a *térhullámok*. (Lásd túlodali felső ábrát.)

A felületi hullámok a föld felszíne fölött terjednek, a föld felülete felé egy kissé elhajlanak, de azért nagyjából az érintő sík irányában haladnak, majd pedig az adóállomástól távolodva, a föld vonzó ereje, az azon található létesítmények, domborzatok stb. anyagi összetételének hatására fokozatosan gyengülnek és végül elvesznek.

A térhullámok a föld felszínétől számítva 100—300 km. magasságra is feljutnak és az ott lévő villamosítást vezető rétegeken visszaverődve, erejükben semmit sem veszítve, kerülnek vissza a földre.

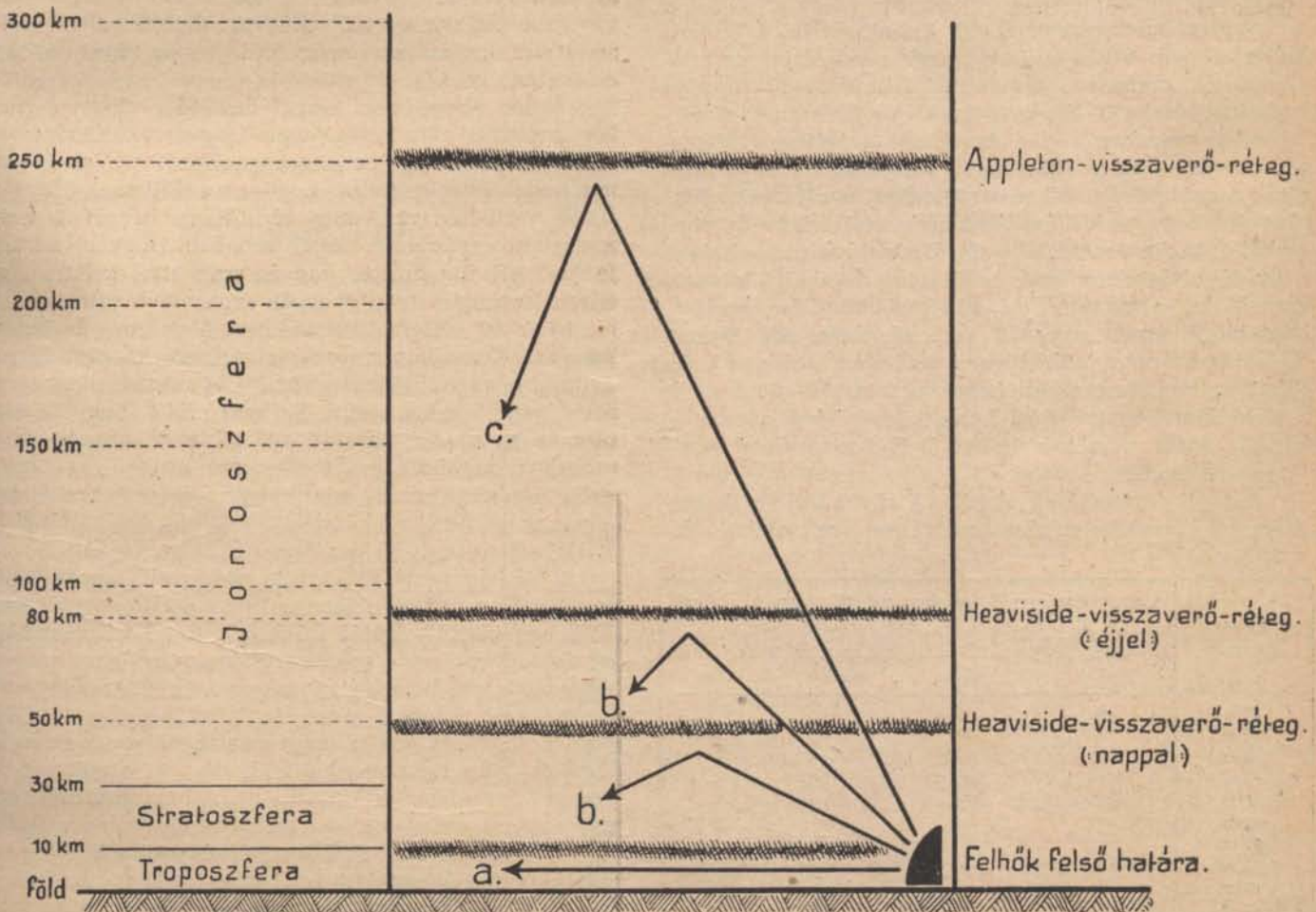
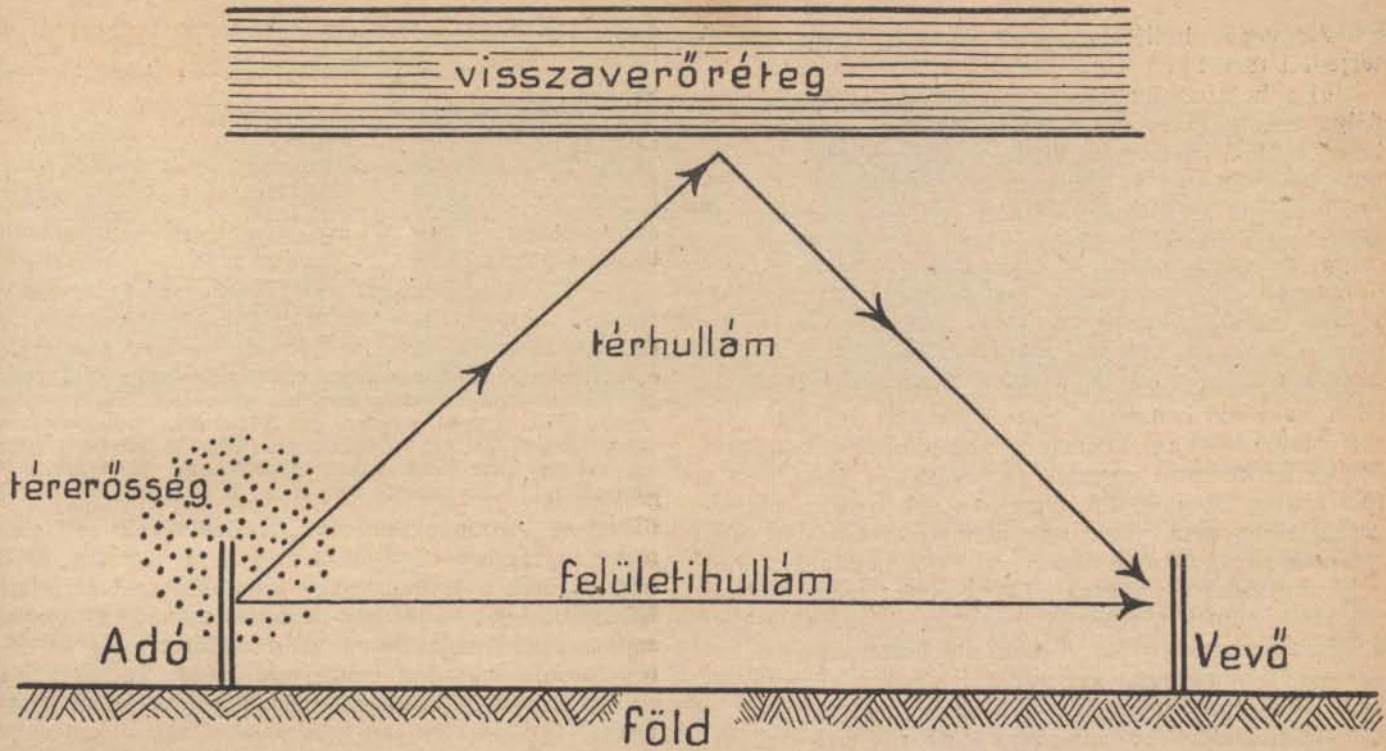
Az adóállomás közvetlen környezetét, vagyis azt a területet, ahol a felületi és térhullámok még nagyjában együtt vannak, *térerősségnek* nevezzük. A térerősség nagysága, valamint tulsó határának az adóállomástól számított távolsága az adóállomás mindenkor kisugárzott teljesítményének nagyságától függ.

A rádióhullámok hosszú, közép, rövid és ultrarövid hullámcsoportokra oszlanak. E csoportok határait, valamint e csoportokban működő adóállomásokat nagyjából az alábbi táblázat szemlélteti:

Hosszú	30 000 — 1875 m	Szárazföldi és tengeri állandó-mozgó állomások.
	1875 — 1053 m	Műsorszóró (broadcasting) állomások.
	1053 — 800 m	Tengeri légi, irányjelző, helymeghatározó állomások.
Közép	890 — 200 m	Műsorszóró (broadcasting) állomások.
	200 — 174 m	Műsorszóró (broadcasting) és tengeri állomások.
Rövid	174 — 150 m	Amatőr kísérleti állomások.
	150 — 85,71 m	Tengeri, légi, szárazföldi, légkörkutató, irányjelző állomások.
	85,71 — 75 m	Amatőr kísérleti állomások.
	75 — 42,86 m	Légi, szárazföldi, állandó, mozgó és műsorszóró állomások.
	42,86 — 41,10 m	Amatőr kísérleti állomások.
	41,10 — 21,43 m	Műsorszóró, állandó, mozgó állomások.
Ultra-rövid	21,43 — 30,83 m	Amatőr kísérleti állomások.
	30,83 — 10,71 m	Műsorszóró, állandó, mozgó és légkörkutató állomások.
	10,71 — 10 m	Amatőr kísérleti állomások.
	10 — 1,5 m	Légi, tengeri, állandó-mozgó távolható amatőr kísérleti, légkörkutató, műsorszóró állomások.

A fent felsorolt hullámcsoportok terjedését a föld feletti térnek elektromos rétegezése erősen befolyásolja. A föld feletti tér e szempontból tekintetbe jövő rétegződését a túlodali alsó vázlat szemlélteti.

- a. Hosszuhullám felületi hulláma.
- b. Közép } hullám térhulláma.
- c. Rövid }

Az egyes hullámcsoportok (hosszú, közép, rövid) terjedési törvényeit az alábbiakban ismertetem.

a) a hosszúhullámoknak a visszaverő rétegek akadályt nem jelentenek, tehát a hosszúhullámok térhullámai azokon áttörve, az éterben elvesznek. A felületi hullámok azonban megmaradnak, mindig jól vehetők lesznek s az adóállomás teljesítményének nagyságával arányosan azok vételi lehetőségének határa is kitolódik.

b) a középhullámok terjedésükkel a felületi és térhullámok szabályait követik. A középhullámokat visszaverő — heaviside — rétegek távolsága a föld felületétől napszakonként változik s ezzel arányosan változnak természetesen a hullámok visszaverődési szögei is. A nagy nyilvánosság előtt közismert legtöbb hírszóró (broadcasting) állomás a középhullámokban dolgozik. Ezek közül egyeseknek adása — különösen a földrajzilag távolabb fekvőknek — sok esetben nappal egyáltalában nem vagy csak nehezen vehető és este, sőt csak az éjszakai órákban válik jól hallhatóvá. Ennek magyarázata a visszaverődő rétegek ingadozásában, valamint abban keresendő, hogy az állomás felületi hulláma nem érvényesül és csak a térhulláma terjed hatásosan. A tapasztalat azt mutatja, hogy a középhullámok felső határához közelebb álló hullámhosszak a hosszúhullámok, alsó határához közelebb álló hullámhosszak pedig a rövidhullámok terjedési tulajdonságait veszik fel.

c) ezzel szemben a rövid hullámoknak a felületi hullámai nem érvényesülnek, azok rendszerint az adóállomástól számítva, annak teljesítményétől függően legfeljebb csak 30—60 km. távolságig haladnak. A térhullámok azonban — az Appleton — rétegen visszaverődve igen nagy távolságra, tengerentúli és a földgömb tulsó oldalán fekvő területekre is eljutnak. Hátrányuk, hogy a hullám hosszúságától, az év és napszaktól függően az adóállomástól rendszerint csak igen nagy távolságban válnak hallhatóvá. Szabályként szögezhető le, hogy minél kisebb a rövidhullám hullámhossza, annál nagyobb az a távolság, ahol annak térhulláma érvényesül. Azon a területen, amelyik a felületi hullám megszűnési helye (a fenti 30—60 km.) és a térhullám érvényesülési helye között fekszik, az adóállomás adása nem lesz hallható. Ezt a területet *holtternek* nevezzük.

A fenti fejtegetések alapján a rövid hullámok terjedésének szemléltetésére szolgáljon az alábbi kimutatás:

Az adó dolgozik	A tér hulláma az adótól számítva vehető ... km. távolságról			
	N a p p a l		É j j e l	
	nyáron	télen	nyáron	télen
27 m.	800	800	—	—
32 m.	700	600	—	—
33 m.	800	500	—	—
35 m.	500	400	—	—
37 m.	500	100	2000	—
42 m.	400	—	1000	2000
50 m.	800	—	1000	1500
55 m.	200	—	800	1200
60 m.	100	—	500	1000
65 m.	—	—	100	800
70 m.	—	—	—	700
75 m.	—	—	—	600
80 m.	—	—	—	500
85 m.	—	—	—	400
90 m.	—	—	—	300
95 m.	—	—	—	100
100 m.	—	—	—	—

Magyarázat:

1. Az adóállomás pl. Szentgotthárdon dolgozik a felsorolt hullámokon,

2. Szentgotthárdtól számítva fekszik:

kb. 100 km-re	Tapolca.
" 200 "	Adony.
" 300 "	Szolnok.
" 400 "	Berettyóújfalu.
" 500 "	Bánffyhyunad.
" 600 "	Marosvásárhely.
" 700 "	Gyergyószentmiklós.
" 800 "	Gyimesi szoros.

3. Az adó adása a vonatkoztatott hullámhosszon csak a feltüntetett km. távolságokon és azon túli távolságokon vehető. Pld. nappal nyáron az 50 méteres hullámhosszon történő adást 200 km. távolságban (tehát Adonyban) gyengén esetleg már lehet venni, de 300 km. távolságban és azon túl (pld. 500 km.-től stb.) már jól érthető.

d) Az ultrarövidhullámok terjedésének sajátosságait a tudomány véglegesen még nem tisztázta. A kísérletek arra mutatnak, hogy ezek túlnyomórészt felületi hullámként terjednek, de egyes esetekben térhullámuk is vehető volt. Éppen ezért ezidőszert a fentiekhez hasonló terjedési szabályszerűséget az ultrarövid hullámokra vonatkoztatva még korai volna meghatározni.

Ezek után szolgáljanak a hullámterjedések igazolására az alábbi közismert példák:

a) A budapesti rádió műsorát újabban a 45 méteres rövid hullámhosszon is kisugározza. Ezen a hullámhosszon történő adásokat a megállapítások szerint most télen nappal az egész országban lehet venni, éjjel azonban általában csak Ungvár—Bánffyhyunad vonaltól keletre eső területeken. Ebből a jelenségből arra lehet következtetni, hogy az adóállomás Magyarországon területén van, mert térhulláma nappal az egész országban érvényesül, éjjel azonban Ungvár—Bánffyhyunad vonalig holtter van és csak ettől keletre kezd már a térhullám igen gyengén érezhetővé válni.

b) A 42 méteres hullámhosszon dolgozó közismert „Magyar Néprádió“ néven jelentkező magyarellenes, lázító propagandaállomás adását az ország egész területén igen jól lehet venni. Ez arra mutat, hogy az adóállomás az ország határán túl többszáz kilométer távolságban működik, mert ellenkező esetben az ország területén belül csak egy helyen és pedig működési helyének közvetlen közelében volna hallható. Bizonyítja ezt a fenti a) pontban említett példa.

c) A budapesti 120 kw-os rádió adóállomás teljesítményét az utóbbi időben a légi veszélyre való tekintettel naponta 19 órától csökkenti. A teljesítménycsökkentés időpontja óta mindgyakrabban azt lehet hallani, hogy Budapest I. adásának vétele igen megromlott, sőt vannak az országnak olyan területei, ahol azt venni nem is lehet. Ennek a magyarázata abban keresendő, hogy az 549.5 méteres hullámhossz, — amely ugyan még középhullámnak számít, de a hosszúhullámokhoz már nagyon közel áll, — terjedésénél túlnyomórésztben a hosszúhullámok szabályai érvényesülnek, a hosszúhullámok terjedésének tulsó határa pedig mindenkor az adó teljesítményétől függ. Tehát amikor Budapest I. nagy teljesítménnyel dolgozik, jól és nagy távolságon vehető, ha pedig csökkenti teljesítményét, érthetősége megromlik, avagy egyáltalában nem vehető.

e) A franciaországi középhullámon dolgozó hírszóró állomásokat hazánkban a nappali órákban vagy egyáltalában nem, vagy csak igen nehezen lehet meg-

A Kormányzó Úr Ó Főméltósága legfelsőbb elhatározásával adományozni méltóztatott a Magyar Bronz Érdemérmét, különleges beosztásban teljesített kötelességű és eredményes szolgálataikért

Inrei József
tiszthelyettesnek

Hassán Márton
tiszthelyettesnek

Gyöpsös Gyula
őrmesternek

Hegyháti József
őrmesternek

Dénes Pál
őrmesternek

Makra Endre
őrmesternek.

érteni, de este, különösen a késői órákban vételük igen jó. Ennek magyarázata egyrészt a középhullámokat visszaverő földfeletti rétegeknek napszakonkénti ingadozásában található, ami a térhullámok terjedését és érvényesülését befolyásolja, másrészt pedig az adók teljesítményében rejlik, mert a felületi hullámok terjedésének túlsó határa az adók teljesítményétől függ.

f) Az 1571 méteres hullámhosszon dolgozó közismert „Deutschlandsender“ műsorát minden napszakban kifogástalanul lehet venni. Ez a hosszúhullámok mindenkori jó terjedésében és az adóállomás megfelelő nagyságú teljesítményében leli magyarázatát.

Hasonló okokból jó hangerővel volt hazánkban vehető az 1744 méteren dolgozó 500 kw-os moszkvai adóállomás adása is. Az állomás az utóbbi időben nem működik.

(Folytatjuk.)

A házasságról.

Írta: CSEPI BÉLA alezredes.

(Befejező közlemény.)

Azt hiszem, mindegyikünk hallott már olyan esetről, amikor a férfi éppencsak meglátta a nőt s abban a percben határozott is: ő lesz a feleségem.

A régi időkben gyakori szokás volt s a vidék egyes helyein még ma is divik, hogy nem a fiatalok, hanem a szülők határozzák el két fiatal házasságát. Talán sohasem látták egymást, ismeretségük a kézfogóval kezdődött, két hét múlva pedig már házastársak voltak.

Még régebbi idők történelméből tudjuk, hogy már gyermekkorban eljegyeztették, sőt esküvőre is vitték a fiú és leány gyermekeket, ha így kívánta a családi-, politikai-, vagy más érdek.

Mindezekben az esetekben a férfi és nő egymás megismerése nélkül lépett életközösségbe.

Az emberek túlnyomó többsége pedig ma is úgy köt házasságot, hogy nem ismeri a párját, csupán nagyjából, futólag, külsőleg.

Az ismerésen van a hangsúly. Az „ismerem“ és „tudom“ talán az a két szó a világon, amellyel a legtöbb visszaélést követik el az emberek, persze a saját kárukra. Ha valakit egyszer láttam, vagy beszéltem vele, már vakmerően kijelentem róla, hogy ismerem. Pedig dehogy is ismerem, csak láttam, vagy beszéltem vele. Hol van ettől még a megismerés? A megismeréshez feltétlenül hosszabb idő, gyakori együttlét és társalgás kell, amikor is nemcsak kívülről, hanem belülről: a lelkét, a szívét, gondolkodásmódját, hajlamait,

eszményeit, tehát jellemét és erkölcsét is megismerhetem embertársamnak. A megismerés azt jelenti, hogy megfigyeltem és megbíráltam a másik ember viselkedését a legkülönbözőbb behatások alatt. Azt tehát, hogy miként fogadja az örömet, a lesújtó hírt, a kárt, a hasznot, a dicséretet, a bírálatot, miként viseli el a méltánytalanságot. A hétköznapi megszokott rendjében mi az, amit szívesen tesz, nincs-e nagy minőségbeli különbség, eltérés a vasárnapok emberénél és az igazi életet jelentő hétköznapi munkásánál. Ismernem kell kedvtelését, szórakozását, de azt is, hogy milyen véleménnyel van azokról a dolgokról, amelyek nekem kedvesek, szépek és amelyeket szeretek.

Nagyjából soroltam fel csak, hogy mik szükségesek a megismeréshez. A lényeg az, hogy meg kell figyelni a megismerendő személyt és ez a figyelés ne vesszen el a szerelmes ember vágyódásában. A szelíd, néma és jóakarató bírálgatás, a kikérdezés nélküli megvizsgáztatás, a vezényszó nélküli cselekedtetés és gyakori próbáratevés útján juthatunk el a megismeréshez.

A csendőr — ritka esetektől eltekintve — nincs abban a helyzetben, hogy állandóan, vagy gyakran együtt legyen kiválasztottjával. Ideje, alkalma is alig van az együttlétre, kétszeresen komoly tehát nála a megismerés fontossága. Kevés együttlét és kevés bizonyosság mellett kell megismernie a nőt, aki a párja lesz, akivel közösen indul el szép, nagy feladatok elvégzésére.

Nem elég csak annyit tudni, jobbanmondva érezni, hogy szeretem. Ez csak érzelmi összekötő kapocs, amelyről csak az elvakultak hiszik, hogy örökké tart. Emellett meg kell bizonyosodni arról is, hogy miért szeretem. Erre a „miért“-re csak a megismerésben kaphatok feleletet és bizonyosságot.

Beszélgessünk mindenekeelőtt arról, hogy mi a szerelem, hogy azután megérthessük, miért nem elég csupán ez a házassághoz. Azt már sokszor emlegettem, hogy a házasság célja egy új, emberibb, tartalmasabb, értékesebb élet megkezdése és beteljesítése, amely csak akkor válik az emberi erkölcsnek megfelelően házassággá, ha életünk végéig tart, — ha megoldódnak benne az élet feladatai: az alkotás, a teremtés.

Mi ezek nélkül a szerelem? Csak a lélek ténfergése. Az bizonyos, hogy a szerelem nem tart örökké. Rendszerint elmúlik akkor, amikor beteljesült, elhervad az idők folyamán, akár a virág, amikor már megtermékenyült. Ami azután következik, már nem szerelem, hanem erkölcs, nem vágy, hanem cél, teremtés, új élet, tervek ápolása, szolgálata.

A szerelmes szívek szótárában az „örökké“ szó öncsalást jelent. De nem kell pálcát törni felette. Elhiszi ezt az is, aki mondja és az is, aki hallgatja; boldogságot jelent a szerelmeseknek és ez a fő.

Amikor a továbbiakban a házasságról írok, nem felejtsem el figyelmeztetni olvasóimat, hogy én a csendőrnek írok a csendőrökről. Arról a csendőrökről, aki józan, megnyugodott munkás életet él és multjába hátraktérintve, az okosan választott jövőt építgeti.

Ha tehát eddig nagy általánosságban írtam a házasság kérdéseiről és a csendőrt csak imitt-amott vontam bele mondanivalóimba, ezentúl csupán a csendőrök számára írok.

Ott áll tehát a csendőr a maga szépen megindított, megalapozott és a jövőt szépen eltervezett életével. S ott áll jó néhány szolgálati éve után a nagy lépés: az ara választás felelősségteljes feladata előtt. Tudja jól, hogy nem veheti el az első szép leányt, akibe éppen belebotlik, mert nemcsak testületének és magának, hanem a fajtájának is felelősséggel tartozik abban a tekintetben, hogy kit választ élettársul, gyermekei anyjául.

Tehát válogatnak a csendőrök, de nem elég okosan, csak a messziről kiabáló, goromba hibákat veszik észre.

Szerelmesnek lenni nem nagy érdem és ezt erőltetés nélkül is. eléri minden ember. Teremtett az Isten elég sok lányt és fel is ruházta őket sok-sok ajándékkal, amellyel tetszetősek, szépek, kívánatosak. De... Az ember nemcsak test, hanem lélek is. És mindennek előtt ez a fontosabb! Ha tehát a csendőr okos, akkor a sok tetszetős lány között így is válogat.

Melyiket választja azután közülük?...

Azt-e, akinek kedvéért, vagy szülei kedvéért le kell mondani állásáról? Ott kell hagyni a testületet, amelynek szolgálatára rendezte be egész életét, ahol ismerték és megbecsülték, ahol érdemeket szerzett, ahol testvéri együttérzésben szolgált sok bajtársával, ahol egyszer már felismerte élete hivatását, ahol szolgálni szép és nemes dolog s amely testület komoly jövőt, tisztességet és megbecsülést szerez neki élte végéig...

Vagy olyant választ-e, akit nem ismer? Nem úgy kinézésre, felületesen, hanem ahogy az előzőekben már leírtam. Aki nem ezek szerint ismeri kiválasztottját, az zsákban macskát vásárol, kockára teszi múltjának minden megszerzett értékét és erős hittel, akarattal eltervezett és megalapozott jövőjét. Itt is az a hiba, hogy csak a testet látja, a lélekre nem gondol és nem figyel.

Mondják, hogy a szerelmes ember vak és bizony sokszor megnyúlt arccal kérdezik egymástól az emberek: hát ez meg hová tette az eszét? A vakság nyilván nem a testi vakságra vonatkozik, hanem a lelki és észbeli vakságra. Az előrelátás hiányát bizonygatják az emberek, amikor ilyen kérdéseket tesznek fel.

Nem akarom a csendőrt az elméleti megállapítások, az elvek hínárjába fullasztani és végezetül is néhány gyakorlati példával igyekszem segítségére lenni a kevésbé és jószándékú csendőrnek.

Ne vegyen el sajnálkozásból, jó szívből beteg lányt, mert az örökös baj mellett az utódokban örökös lelki ismeretfurdalást érez majd.

Ne vegyen el vagyontalan csendőr dúsgazdag lányt csupán a vagyonaért, mert mindig úgy érzi majd, hogy harmadosztályú utas a felesége mellett, aki mindig elsőosztályon képzeletben magát a férjével szemben.

Ne vegyen el falusi létére városi lányt, mert a városi lány igénye is rendszerint városi, s ezeket az igényeket falun nem tudja kielégíteni. Tisztelet a kivételeknek, mert vannak ilyenek is. De ezt a kivételt aztán alaposan megismerje előbb.

Ne ragaszkodjék erőszakosan egy lányhoz, ha meggyőződött arról, hogy az a lány nem hozzá való.

Nősülendő korára mindenki megtudja bírálni anyagi és észbeli képességeit, tisztában van képzettségével, intelligenciájával. Ne válasszon tehát a gyengébb képességű csendőr hiúságból magasfokú iskolázott leányt és ne vegyen el a jól képzett csendőr iskolázatlan lányt, mert a mézeshetek elmúltával ezek a különbségek állandóan ütközőpontjai lesznek házasesületüknek.

A megismerés ideje alatt alkalma van a csendőrnek a kiválasztott lány családjának belső életébe bepillantani. A szülők egymással szemben való viselkedését, a gyermekekkel való bánásmódot különösen a lánygyermek örökl. Nem messze esik az alma a fájától! Ritka eset az, ha nem így van...

Ne válasszon a csendőr olyan lányt, aki szülei, testvérei ellen suttog, ágál vagy velük ellenségeskedik. Ezt a természetét magával viszi a házasesületbe és ott a férj ellen gyakorolja.

Ne vegyen el olyan lányt, aki másról sem tud beszélni, mint a szomszédok dolgairól, hibáiról. Az ilyen nő a bajtársi életet mérgezi meg majd a nőcsendőrök között.

A tapasztalat szerint a túlságosan nagy korkülönbség is sok bajt okoz. 3—8 év a természetes, 18—20, vagy ennél is nagyobb rendszerint megbosszulja magát.

A szülők foglalkozása is hatással van a gyermekek lelkivilágának kialakulására. Az otthontól gyakran és huzamosabb ideig távol élő apa gyermekei sokszor nélkülözik az apa vigyázó-, nevelő befolyását. Ha meg az anya is gyakran van távol huzamosabb ideig, akkor nagyon meg kell figyelni, hogy a gyermekekben a saját lábukon való megállás erősödött-e meg, vagy a szomszédzó, kóborló élet szeretete.

Olyan családokból válasszon a csendőr neki tetsző lányt, ahol a szülők a kötelességteljesítésben erősek és megingathatatlanok, mert ezt a hatást magukkal viszik a gyermekek is. Az ilyen lánygyermek megérti majd a csendőrférj hivatásának mindennél előbbrevalóságát.

Sokszor kérdezték már csendőrök lapunktól, hogy elvehetik-e ezt vagy azt a lányt. Sokféle ágazó kérdések voltak ezek, de egy igen jó és helyes jelenséget felfedeztem bennük. Azt, hogy a csendőr nemcsak a saját feje után megy ezen a téren, hanem igyekszik tájékozódni. Vélemények, tanácsok kérésével és meghallgatásával megnyugvást igyekszik biztosítani magának az élet e legkomolyabb és legfelelősségteljesebb szakaszára. A válogatás lelkiállapotában lévő csendőr nagyon jól teszi, ha tanácsokért fordul azokhoz, akikben bízik. — Ne hagyja ki azonban tanácsadói közül sohasem a szülőit s különösen ne az édesanyját, akit egyszerűségében, jámborságában, de mindeneke előtt tisztaságában felruházott az Isten olyan megérzésekkel, amelyek biztosan jófelé igazítják a hozzáforduló gyermekek dolgait.

A zöld mezőn, nem a zöld asztalon szerezzük vissza az országot!
(J ó k a i.)

Február 14: vitéz Farago Gábor altábornagy, a m. kir. csendőrség felügyelője megkoszorúzza a budapesti csendőrlaktanya udvarán a Vértanúk szobrát.

A csendőrnapi megünneplése.

Nagy időkhöz illő szerény keretek között ünnepelte testületünk február 14-én fennállásának 62. évfordulóját.

Ünnepnapunk sok bajtársat nem talált a laktanyák meghitt falai között. Többen az ezeréves határokon kívül, a havas orosz mezők végtelenjén teljesítették kötelességüket, másokat az itthoni szolgálati teendők szólították el köreinkből.

Amikor megkondultak a csendőrnapi harangok, mégis mind együtt voltunk: jelenlévők és távoliak, fiatalok és öregek, élők és elköltözöttek, 62 esztendő egész nagy csendőrcsaládjá. Lélekben összegyűltünk valamennyien, hogy megszorítsuk egymás kezét és erőt merítsünk egymás hitéből, elszántságából; hogy megvizsgáljuk magunkat, vajjon megtettünk-e mindent, amit csendőr-hivatásunk megkövetel tőlünk. Nyugodtak vagyunk: a mai idők szigorú mértékével mérve is megállottunk az igazak és erősek útján. Verejtékes nappalok, álmatlan éjszakák, segítségére szoruló emberek, belső és külső ellenség a tanuink.

*

Február 14-én reggel minden csendőr hódolattal és hűséges szeretettel fordult a budai vár felé, ahol Legfelsőbb Hadurunk mellett február 13-án 13 órától 15-én 13 óráig bajtársaink álltak udvarlakai őrségen. Az őrségben valamennyi csendőrkerület legénysége képviselve volt.

*

Budapesten a róm. kat. tisztikar és legénység a helyőrségi Kapisztrán templomban misén vett részt, ahol Haász István tábori püspök mise közben, szentbeszédben

emlékezett meg a csendőrségről és mai feladatairól. Beszédéből a következőket közöljük:

„... A keleten dúló gígaszi küzdelemben olyan ellenséggel harcolunk, mely lelkünk legszentebb három eszményét: Istent, Hazát és a Családot akarja megdönteni. Ennek a hatalmas harcnak két frontja van: külső és belső. A külső arcvonalon nagy szövetségeseink oldalán oroszán bátorsággal száll szembe az Isten-tagadók hordáival honvédségünk, idebent pedig a csendőrség örökös féltő gonddal, lankadatlan éberséggel az ország rendjén és nyugalmán.

Sokan felteszik a kérdést: a két front közül melyik a fontosabb? A külső vagy a belső? Erre csak azt felelhetjük: egyformán fontos mind a kettő, mert szorosan összefüggenek egymással. Ezért kérjük a magyarok Istenét, áldja meg dicső honvédségünket, emelje magasra, vezesse győzelemre zászlait s ugyanakkor segítse, óvja és erősítse dicső csendőrségünket, hogy minden belső ellenséggel szemben diadalmasan állja a harcot Hazánk, oltáraink, családi tűzhelyeink védelmében!”

A protestáns tisztikar és legénység részére Borbás Antal tábori esperes tartott istentiszteletet, melyen többek között ezeket mondta:

„... Szolgálni a társadalmi rendet s őrzállani egy nemzet erkölcsi és anyagi életének biztonsága felett akkor, amikor, annak fiai egyik kezükben a munka eszközeit, másikban pedig a harci fegyvert szorongatják, ez ma minden magyar embernek, különösképen pedig a magyar királyi csendőrnak magasztos és szép hivatása. Ebben az őrtálló szolgálatban kétféle fegyvert ad kezetekbe az Úr Jézus Krisztus a most felolvasott szentígyében. Az egyik a vigyázás ereje, a másik az imádság hatalma... Reátok van bízva ennek a szegény, árva magyar nemzetnek a belső rendje, vagyona és életbiz-

Február 14: vitéz Faragho Gábor altábornagy, a m. kir. csendőrség felügyelője átadja a kitüntetések, dícséreteket és pénzjutalmakat.

tonsága. S amíg a nemzet harcos fiai a határokon kívül az istentelenség és nemzetköziség vad hordáival vívnak ma élethalálharcot, ti magyar csendőrök, itt bent az ország határain belül vigyázatok nagy hűséggel és éberséggel és úgy álljatok mindenkor Isten és emberek előtt, mint akiknek minden szava és cselekedete, egyszóval az egész élete a rajtunk örökös Krisztus törvénye szerint való... A ti kötelességek vigyázatok mellett az is, hogy bizonyoságtevők legyetek a rátok bízottak előtt, hogy ti tudtok is és akartok is imádkozó, tiszta életet élni, mert ti érzitek az imádság erejét és hatalmát, érzitek az Isten megsegítő kegyelmét és áldását."

Az istentisztelet után tiszti és legénységi küldöttség megkoszorúzta a Hadimúzeumban levő csendőrelméltáblát. Negyedtizenkettőkor a csendőrlaktanya udvarán díszszázad, valamint a be nem osztott tisztikar és legénység fogadta vitéz Faragho Gábor altábornagy, a m. kir. csendőrség felügyelőjének érkezését. Megjelentek a nyugállományú tiszti és legénységi bajtársak, valamint a hozzátartozók is igen szép számmal. Fogadás után dr. Németh László százados a nap jelentőségét méltatta, majd vitéz Faragho Gábor altábornagy megkoszorúzta a Vértanúk szobrát és rövid beszéd kíséretében kiosztotta a kitüntetések, dícséreteket és pénzjutalmakat.

Befejezésül a díszszázad díszmenete következett, ezután tiszti és altiszti küldöttség koszorút helyezett el Fery Oszkár altábornagy, Borhy Sándor és Menkina János alezredes Fery Oszkár-utcai emléktáblájára.

Délben bajtársi ebéden vett részt a tisztikar és legénység. A tiszti étkezdében megjelent Haász István tábori püspök és Borbás Antal tábori esperes is. A Kormányzó Úr Ő Főméltóságát vitéz Faragho Gábor altábornagy éltette, az altiszti étkezdében pedig Hal mágyi Tibor alezredes.

Az ország többi csendőr állomásán is általában hasonló ünnepélyes keretek között tartották meg a csendőrnapot.

A reggeli hírekben a rádió emlékezett meg a csendőrnapi, délután pedig műsorszámot adott „Képek a

csendőr életéből" címmel. Ennek bevezetőjét Pinczés Zoltán ezredes, a belügyminisztérium XX. osztályának vezetője mondta, majd Szentjobbi János alhadnagy, Szabó Dénes őrmester és Pálfi István ny. tiszthelyettes egy-egy versét olvasták fel; egyik legöregebb nyugdíjas bajtársunk a régi időkről emlékezett meg; egy közlekedési- és egy gyalogjárőr szolgálatáról helyszíni közvetítést hallottunk; Dienes Andor g. százados a rádiós csendőről adott rajzot, végül az udvarlaki őrségváltás helyszíni közvetítése következett. A műsort a csendőr őrségváltás indulója zárta be.

*

A fővárosi és vidéki sajtó az elismerés és megbecsülés hangján emlékezett meg szerény ünnepünk alkalmából a magyar csendőről. A nagyközönség köréből

számtalan levél érkezett a parancsnokságokhoz, valamennyit a szeretet és megbecsülés sugallta. Köszönettel fogadjuk ezeket a megemlékezéseket, munkánk értékét látjuk bennük.

Február 14: Őrségváltás a királyi várban. A zászló-átadása, átvétele.

Február 14: Őrségváltás a királyi várban. Az új őrseg.

A régi őrseg elvonulása.

PORTYÁZÁS

A villamoson kigombolt köpenyben utazott egy katona. Nem keltett jó benyomást. Egyik ott utazó feljebbvalója, — aki aztán ezt elmondotta nekünk — megfelelő módon figyelmeztette, hogy szedje rendbe magát. A katona ösztönösen, fegyelmезetten gombolkozott, egy mellette ülő úr azonban megjegyezte, hogy éppen, „ausgerechnet“ ez a néhány gomb menti meg a nemzetet?

Amint aztán kisült, ez az úr egy hajdani színházigazgató volt. Katonaruhát soha nem hordott. Körülményei elhíhetővé teszik, hogy nem akart ő ezzel a megjegyzésével semmi rosszat, csupán annak az őszinte meggyőződésének adott kifejezést, hogy a katonák ereje nem abban van, begombolják e a köpenyt, vagy sem.

Ugyanez az úr patáliát csap otthon, ha a szobalány a fürdőszobában nem a megszokott helyre teszi a szappant, vagy kilóg a haja a fityula alól, amikor vendégek érkeznek, pedig az illető úr kenyere, ereje, sorsa egyáltalában nem attól függ, hol van a szappan és hogyan fityeg a fityula. Mégis ragaszkodik a háza megszokott, pontos rendjéhez, mert tisztában van vele, hogy az egyik rendtelenség csinálja a másikat s ha a kezdet kezdetén közbe nem lép az erélyes akarát, akkor néhány hét múlva cipőfűzőt talál a húslevesben metélt helyett, az pedig nem jó.

Így vagyunk a renddel és fegyelemmel. A magunk szűk kis portáján, önzésből, főleg másoktól megköveteljük, de mihelyt a rendtelenség nem vág azonnal és élesen a húsunkba, ha nem a mi közvetlen kis kényelmünket vagy tekintélyünket érinti, akkor már elkezdünk nagyvonalúan gondolkodni. Kicsire nem nézünk, ha az a kicsi nem korlátlanul csak a mienk, hanem sokaké. A közélet rendjében és fegyelmében elnézők vagyunk egymással szemben, sőt sokszor egyenesen pártját fogjuk a rendbontónak, hiszen nem olyan nagy dolog, amit csinál. Csak akkor megy át az úton, amikor tilos, meg hasonló semmiségek. Nem borul fel tőlük a világ. Attól sem, ha a katona nem gombolja be a köpenyét.

Hogy ez a pongyola polgári felfogás mennyire téves, azt minden katona tudja. Őket mi megnevelni nem tudjuk, de arra már vigyázunk, hogy ez a gondolkodás ránk ne ragadjon. Rend a lelke mindennek és ezerszeresen a katonának. Mi tisztában vagyunk azzal, amit a színházigazgató úr kétségbe von, hogy „ausgerechnet“ ezek a gombok mentik meg a nemzetet. Ahány ilyen nyitott gomb, ahány rólás és züllés felé. „Ausgerechnet“ a felé.

Ha már a rendről van szó, azért ne csináljunk a lakásunkból rend-kiállítás. A lakás nem idegeneknek szóló kirakat, hanem otthon. Az otthon rendjében is fontos a forma, de még fontosabb az otthon lelke. A rendnek általában is van lelke, és nem kizáróan csak formája és különösen így áll a dolog az otthonnal.

Némely asszonynak valóságos mániája a túlzott otthoni rend. Ide ne lépj, oda ne lépj, ne ülj oda, azt ne tedd ide, már megint félrecsúszott az abrosz. Mindenki lábujjhegyen jár, guggolva, feszesen üldögél, a függönyhöz világért sem nyulna, ha még olyan szépen süt is kint a nap. A lakásban a Rend lakik. Mindenki csak neki szolgál reggeltől estig és estétől reggelig, csupa rabszolga nagyapától unokáig az egész háznépe. Legjobb lenne az

ilyen lakást bezárni és kihurcolkodni a szomszéd üres telekre, sátor alá. Ott az idősebbje derekasat heverészne a gyepszőnyegen s a gyermekek kihancúrozhatnák magukat istenigazából.

Elismerjük, hogy az asszonyi munka nagyon háládatlan. Minden reggel rendet csinálni és aztán látni, hogy a déltájt hazaszállingózó férfi- és gyerekhad megtépásza a szép rendet, mindennapos, reménytelennek látszó harcot és küzdelmet jelent, valójában pedig az asszonyi munkának ez a főértelme és legszebb jutalma Tiszta, rendes otthonnal várni haza a családot és örömet találni abban, hogy ez a benépesítés megtöri a rend önmagukban lélek nélküli formáit, itt is, ott is valami egyéni apróság, a Jancsi már megint a fogas mellé tette a sapkáját, a Lujzi már megint nem csomagolta ki az iskolatáskáját, férj juram pedig, a vén rendbontó már megint az abroszra koppantotta a cigarettahamut.

Ezekben az apró rendtelenségekben is van rendszer, az egyéniség rendszere és rendje, ami annyiféle, ahányan vagyunk. Idegen helyen le kell ezeket fékezni, de otthon érezze magát mindenki igazán otthon.

Az izléstelen és piszkos rendtelenségről természetesen nem beszélünk. Az más dolog.

Nemrégiben itthon járt a falujában egy külföldön dolgozó magyar munkás és bement az őrsre. Annyira megkapta az őrsparancsnok közvetlen testvéri magyar viselkedése, hogy levélben köszönte meg onnan kívülről.

Magyar a magyarhoz csak magyar lehet. Néhány szó elég hozzá, de az becsületes és szíves szó legyen. Ne higgyük azt, hogy a szolgálat nem enged meg ilyen szavakat, azok pedig kincset érnek, ne fukarkodjunk velük. A jószónak varázsereje van. Elmos indulatokat, ellentéteket, elfogultságokat. A jószó megvilágítja az értelmet és feloldja, megtisztítja az érzéseket.

A jószó rendkívüli erő. Az egyedüli erő voltaképpen, aminek még a visszahatása is csak szép és jó lehet. Hiba, ha csak ritkán és kivételesen adunk belőle az embereknek. Hiba, ha az emberek azt hiszik, hogy általában a csendőrnek nem eszköze, nem kenyere, nem természete a jószó, hogy neki intézményesen és hivatalból mindig és mindenkiel szemben csak az erély hangján szabad szólania.

Ez a külföldön dolgozó munkás megköszönte levélben az őrsparancsnok néhány barátságos, melegebb szavát. Azt hitte talán, hogy éppen ez az egy őrsparancsnok ilyen? Ha ezt hitte, akkor nem teljes az örömrünk a levélben, mert mindenkinek azt kell hinnie és tudnia, hogy minden őrsparancsnok és minden csendőr ilyen.

Honnan származik a „megbélyegzett ember“ kifejezés?

A Szentírás szerint a gyilkos Kain-ra az Úr „jelet tett“. A rómaiak a megszökött (és kézrekerült) rabszolga homlokára FHE betűket sütötték, ami latinul: Sugitivus hic est. A mi „Könyves“ Kálmán királyunk a hamisan tanuskodók arcára süttetett bélyeget, volt, ahol a pénzhamisítókat, nemibajosokat bélyegezték meg. (Az ilyeneket aztán nem is lehetett „rehabilitálni“...)

Bűnügyi apróságok.

Irta: **OLCHVÁRY-MILVIUS ATTILA ezredes.**

A tettes gyakran otffelejt valamit a helyszínen. Az ilyen tárgyak, ha helyesen használjuk fel őket, sokszor lehetővé teszik a gyanúsítható személy kikutatását. A feladat: olyan tanút találni, aki a kérdéses tárgyat felismeri és tulajdonosát is meg tudja jelölni. Az ilyen tárgyakat tehát felmutatjuk a háznépnek, a helyszín közelében lakóknak, továbbá az iparosnak, gyárosnak, kereskedőnek, aki a kérdéses tárgyat előállította, javította vagy eladta. Néha mindez nem vezet eredményre. Ilyenkor a közszemlére kiállítás, esetleg a tárgynak házról-házra járás mellett való felmutatása segíthet. Weingart német kriminalista sorol fel erre műveiben több érdekes példát.

Párisban ismeretlen tettes gyilkosságot követett el. A nyomozás során a gyanú hamarosan egy német állampolgárra terelődött. A német állampolgár egy kis szállodában lakott, de onnan nyoma veszett. Átkutatták szobáját. Csupán egy régi rossz bőröndöt találtak, benne néhány rongyos inggel. Az ingekben sajnos nem volt sem monogram, sem gyári jelzés. Goron francia rendőrtisztviselő, aki a nyomozást vezette, az ingekkel Berlinbe utazott. Itt fehérneműgyárosoktól azt a felvilágosítást kapta, hogy ilyen ingeket Berlinben nem gyártanak. Érdeklődjék vidéki német városokban. Így találta meg Goron Breslauban azt a fehérneműkészítő üzemet, ahonnan az ingek származtak. Az üzem könyveiből megállapították, hogy az ingeket egy „N” nevű asszonynak adták el. A cím- és lakásjegyzékben e néven 34 nő szerepelt. Ezeket mind végig kellett járni. Végül megtalálták köztük azt a nőt, aki az ingeket vásárolta. Az asszony elmondta, hogy az ingeket évekkal ezelőtt a fiának vette. Ezzel a hosszú, fáradságos nyomozás célhoz is jutott. A gyilkossággal gyanúsítható személy kilétét sikerült megállapítani.

Ugyancsak Párisban történt, hogy a betörő a helyszínen gyertyát hagyott. A gyertya vége papirosba volt csavarva. A papirosra „1 kgr vaj” felírás látszott. Canler rendőrtisztviselő elsősorban is a vajkereskedőt állapította meg. A kereskedő azonban nem tudta megmondani, hogy a vajat kinek adta el. Canler, abból kiindulva, hogy a vaj az ember rendszerint a lakása környékén szokta beszerezni, a környéken házról-házra igyekezett a vajvásárlókat megállapítani. Így jutott el egy kocsmába, ahol a kocsmáros elmondta, hogy a betörés napján, késő este, egyik vendége kért tőle egy szál gyertyát és azután eltávozott. A gyertyát ő csomagolta a vajpapírba. A tervszerű, kitartó nyomozó munka itt is meghozta az eredményt.

Néha nem maga a helyszínen hagyott tárgy, hanem a rajta látható nyomok, elváltozások vezetnek nyomra vagy szolgáltatnak bizonyítékot. Különösen azok az elváltozások fontosak, amelyek a tulajdonosra jellemzőek. Így pl. a kalap hosszabb viselés folytán pontosan felveszi gazdája koponyájának formáját, stb.

Egy alkalommal a tettes meghegyezett ceruzát felejtett a helyszínen. Az esküdszéki főtárgyaláson az elnök a bíróság tagjai és az esküdtek között a helyszínen talált ceruzával teljesen azonos gyártmányú és számú ceruzákat osztott ki. A vádlott is kapott egyet. Ezután valamennyiüket felszólította, hogy a ceruzát hegyezzék meg. Kiderült, hogy mindenki teljesen egyéni módon hegyezi a ceruzát. A helyszínen talált ceruza

hegyezési módja azonban csupán azzal a móddal egyezett meg teljesen, amellyel a kísérlet alkalmával a vádlott a ceruzát meghegyezte.

Egy másik alkalommal Drezdában egy asszonyt késszúrással megöltek. A gyilkos hatalmas kést döfött az asszony kebelébe és a kést a sebben hagyva elmene-kült. A mészárosok körében megindított nyomozás hamarosan eredményezett is egy gyanúsítható személyt, aki azonban tagadta, hogy a kés az övé. A mészárosok maguk élesítik a késeiket. Hosszú használat után a késen az egyéni köszörülési mód jellemzői felismerhetők. A helyszínen talált kés a sok köszörüléstől sarlószerű formát nyert. Átvizsgálták a gyanúsított egész készletét és kiderült, hogy valamennyi kése sarlószerű. Ez a megállapítás meg is törte és beismerésre bírta.

Bármennyire fontosak is legyenek azok a tárgyak, amelyeket a tettes a helyszínen visszahagy, óvatosságra van velük szemben szükség. Mindig gondolni kell arra, hogy mindezekkel a dolgokkal a bűnözők is tisztában vannak és éppen ezért gyakran az is előfordul, hogy a tettes szándékosan hagy vissza tárgyakat a helyszínen, hogy azok segítségével a nyomozást helytelen irányba terelje.

Emlékszem egy lólopásra. Évekkel ezelőtt követték el valahol a Dunántúl déli részében, az akkori jugoszláv határ közelében. Az ismeretlen tettesek a helyszínen egy csomag jugoszláv gyufát hagytak azzal a céllal, hogy a gyanú határon túlról származó tettesre tereljék.

Weingart egy alkalommal papucset talált a helyszínen. Később kiderült, hogy a tettes a papucset külön arra a célra szerezte be, hogy azt a helyszínen „felejtse” és ezzel a nyomozást hamis irányba terelje. Nem kell mondanom, hogy a papucs alakja és méretei merőben eltérők voltak a tettes lábától.

Stieber német kriminalista feljegyzései szerint egy takarítónő meglopta a gazdáját. A helyszínen szivarcsutkát és szivarhamut hagyott. Ezzel azt a látszatot akarta kelteni, hogy a tolvaj férfi volt.

Goron francia kriminalista ismertette a következő esetet:

Gyilkosság színhelyén a tettes bőrövet és egy pár vérfoltos kezelt „felejtet”. A bőröv belsejében jól olvashatóan „Gaston Geissler” név állott. A kezelt belsejében „G. G.” kezdőbetűk voltak. Egyébként a tettes a helyszíni nyomok szerint roppant óvatosan és körültekintően járt el és arra sem mutatott a legcsekélyebb jel sem, hogy a tettest a cselekmény elkövetése közben valaki vagy valami megzavarhatta volna. A tettes itt túllépett a célon; nem is sikerült a nyomozást félrevezetnie, mert félrevezető szándékát azonnal világosan felismerték.

*

Nagyobb arányú bűncselekményeket a bűnözők rendszerint segítőtársak közreműködésével követnek el. A betörők két ilyen fontos segítőtársa a kém és az őrtálló. Itt most az utóbbival kívánok foglalkozni. Az alábbiakban néhány érdekes példát idézek Hans Gross híres osztrák kriminalista műveiből. Ezek mutatják, hogy az őrtállók gyakran milyen agyafurtsággal oldják meg a feladatukat.

Egy háztulajdonos éjjel az utcán lakása felé tartott. Háza közelében idegen férfit pillantott meg, aki a háza kapujánál állott és vadul nyomkodta a csengőt. Kérdé-

Nincs az a nagyító, mely jobban nagyítana, mint a rémület.

sére, hogy mit kíván, az ismeretlen izgatottan elmondta, hogy feleségét szülési fájdalmak lepték meg és ő a házban lakó szülésznőhöz jött. Közben tovább nyomkodta a csengőt. A háztulajdonos felvilágosította az ismeretlen, hogy ez az ő háza és abban sohasem lakott és most sem lakik szülésznő. Az ismeretlen ezt nem akarta elhinni, izgatottan és fennhangon vitába bocsájtkozott és tovább csengetett. Csak akkor nyugodott meg, midőn a háztulajdonos felajánlotta, hogy elkíséri és megmutatja a legközelebbi szülésznő házáat. Az ismeretlen ezt hálálkodások közepette el is fogadta. Elindultak, majd a szülésznő házáat elváltak egymástól. A háztulajdonos hazatért. Házát kifosztva találta. A szülésznőt kereső idegen a betörők őrtállója volt, aki ezzel az ügyes fogással figyelmeztette a házban „dolgozó” társait (csengetés, hangos vita), majd a háztulajdonost távolította el a ház közeléből, hogy társai a házban „munkájukat” nyugodtan befejezhessék és a zsákmánnyal háborítatlanul távozhassanak.

Egy másik alkalommal főiskolás diákok éjjeli időben lakásuk felé tartottak. A kaput kinyitva a folyosón a lépcsőház felé haladtak, amikor a ház mögött elterülő kert felől hangos nyögést és jajveszékést hallottak. Odasiettek. A kertben rosszul öltözött fiatal nőre bukkantak, aki nyögdőse a földön fetrengett s amikor meglátta őket elpanaszolta, hogy szülési fájdalmak vannak és segítségüket kéri. Fogják le a kezét és lábát, többre nincs szüksége, neki már meg vannak a tapasztalatai. A jószívű diákok nekigyürköztek és verejtékezve igyekeztek a vergődő nőt a földre leszorítani. Néhány perc elteltével a nő megköszönte szívességüket azzal, hogy most már ideje volna a házból valami nőszemélyt segítségül hívni. A diákok elengedték a nőt, ugyanakkor a házból három megrakodott férfi rohant ki a kertbe, félrelökte őket, majd a nővel együtt pillanatok alatt eltűntek a kerítésen már előre elkészített résen keresztül. A házba lépve ezután megtudták a diákok, hogy az egyik emeleti lakást, amelynek bérlője távol volt, feltörték és alaposan kifosztották. Nem kell mondanom, hogy a „szülő nő” töltötte be az őrtálló szerepét, még pedig igen ügyesen.

Az is előfordul, hogy az őrtálló nem kívülről, hanem, hogy úgy mondjam, belülről őrködik. Egy nagyon gazdaember egész házanépével kiment a mezőre dolgozni. Távozásuk előtt — mivel otthon senki sem maradt — a lakást gondosan bezárták. A gazda napközben valamiért visszament a lakására. Legnagyobb meglepetésére a kaput nyitva találta, a tornácra pedig egy ismeretlen cigányasszony fogadta, aki heves szemrehányásokkal illette, amiért a lakást nyitva hagyta. A cigányasszony azt mondta, hogy járt az istállóban is. Az egyik tehén beteg. A gazda lélekszakadva az istállóba rohant, hogy a tehenet megnézze. A tehénnek persze kutyabaja sem volt. Mire visszatért a tornácra, a cigányasszony eltűnt, de ugyanakkor eltűnt a gazda órájával és pénzerszényével együtt az a cigány férfi is, aki a gazda érkezésekor éppen az egyik szobában fosztogatott.

*

Az őrtállók akkor sem vesznek el a fejüket, ha nem a rossz időben hazatérő háziak vagy csupán semleges járókelők, hanem hatósági emberek: csendőrök, rendőrök, éjjeli őrközők közelednek. Erre az esetre is készletben tartanak valami ügyes mesét vagy fogást, amellyel feladatukat rendszerint sikeresen meg is tudják oldani. Az őrtálló feladata lényegében kettős: egyrészt

társait figyelmeztetni, óvatosságra inteni, vagy veszély esetén menekülésre készíteni, másrészt az alkalmatlan személyek eltávolításával, de legalábbis foglalkoztatásával társai számára időt nyerni. Ezeket a feladatokat azután, mint a fentiekből is láthatjuk, a legkülönbözőbb módon, a legtöbbször igen leleményesen oldják meg az őrtálló bűnsegedek.

Ha hatósági ember közeledik, akkor az őrtálló pl. megjátssza a kedélyes, danolászó részeg ember szerepét. Hangosan danolászik (ezzel társait figyelmezteti), de ha szükséges, szembe is helyezkedik az őt intő hatósági közzel és ha másképp nem megy, kierőszakolja az elővezetését vagy elfogását (az alkalmatlan személy eltávolításával időnyerés). Ilyenkor azonban mértéket tart, nehogy valami súlyosabb bűncselekménybe esve kerüljön a hatóság elé. Máskor az őrtálló elvesztett pénzét keresi, vagy leestett és megütötte magát, vagy veszett kutyát, gyanús embert látott, vagy egy a helyszíntől távolabb eső ponton történt baleset meséjével áll elő, ő természetesen most az orvosért rohan, stb. Ilyenekkel foglalkoztatja a közbejött alkalmatlan járókelőt vagy hatósági közeget és igyekszik őket a helyszín közeléből eltávolítani.

Nem ritkán gyermekeket vagy fiatal leányokat alkalmazzanak őrtállóknak. Ilyenkor a gyermeket vagy a fiatal leányt orvosért küldték a szülei, de veszett kutyával vagy rossz kinézésű férfivel találkozott és nem mer hazamenni, vagy a gonosz mostoha elűzte őket a háztól és nincs hova álomra hajtani a fejüket, stb., ilyen és ehhez hasonló mesékkel szoktak előállani.

Őrtállónak érthető okokból rendszerint priusz nélküli — tehát a közbiztonsági szervek előtt ismeretlen — embereket szoktak alkalmazni.

Se szeri, se száma azoknak az őrtálló fogásoknak, amelyek a gyakorlatban már előfordultak. Valamennyit felsorolni egy cikk keretében nem lehetséges, de nem is szükséges. Tudnunk kell, hogy a bűnözőknek, elsősorban a betörőknek, rablógyilkosoknak (de más bűncselekményeknél is gyakori, így a besurranó tolvajlásnál, gyujtogatásnál stb.) ilyen segítőtársuk van, ezeknek mi a feladata és azt milyen módszerekkel szokták megoldani. Ha ezek ismeretéből levonjuk a tanulságokat, úgy azokat két irányban is hasznosíthatjuk:

a megelőző szolgálatban és a nyomozó szolgálatban — egyaránt.

A megelőző szolgálatban álló csendőrnek jussón mindig eszébe, ha (különösen éjjel) az utcán látszólag cél nélkül ácsorgó, vagy részeg embert, „orvosért, szülésznőért küldött” gyermeket, leányt stb. talál — hogy ezek őrtállók lehetnek és a közelben talán éppen abban a pillanatban bűncselekményt követnek el. Ha ez eszébe jut, akkor már többé-kevésbé nyert ügye van. Az őrtálló nem fogja őt feltartóztatni, mert az illető viselkedését a csendőr már a bíráló szemével nézi és szavait is kellő óvatossággal fogadja s ennek megfelelően cselekszik is. Ha tehát pl. a gyanús ember azzal igyekszik a járőrt eltávolítani, hogy két házsorral odébb súlyos gépkocsiszerecsétlenség történt és ő most az orvosért szalad, a csendőr, miután a környéken először körülnézett, győződjék ugyan meg arról, hogy a szerecsétlenség valóban megtörtént-e, de az illetőt ne engedje el maga mellől. A többi már önként adódik. Ha kiderül, hogy az illető hazudott, akkor a csendőr-

nek azon a környéken, ahol vele találkozott, alaposan körül kell néznie.

A nyomozó szolgálat szempontjából viszont azt a tanulságot meríthetjük, hogy a nyomozásoknál mindig fel kell tételezni az őrtálló szereplését és ebből a feltevésből kiindulva, kutatni kell olyan tanúk után, akik a helyszín környékén, a bűncselekmény elkövetése idejében az őrtállót láthatták, vagy azzal beszélhettek. Az őrtálló bűnsegéd kilétének megállapítása sokszor a tettesek kilétének megállapításához vezethet. (Folytatjuk.)

Előfizetési felhívás.

A Csendőrségi Lapok egyik leggyakorlatibb értékű rovata a „Csendőr Lexikon”. Tizenhat éve ad ez a rovat szakszerű és kimerítő válaszokat bajtársaink kérdéseire. Válaszai közül azok a legolvasottabbak, amelyek a Szolgálati Utasítással kapcsolatosak, mert alig van a csendőrnek olyan ténykedése, amely valamilyen vonatkozásban a Szut.-tal kapcsolatba hozható ne volna.

E rovatok értékes tartalmának teljes hasznosítását megnehezítette az a körülmény, hogy a válaszok a felvetett kérdések sorrendjében, rendszertelenül jelentek meg, tehát inkább csak alkalmi értékűek voltak, mert ha valaki egy régebbi választ ki akar keresni, nem találja meg, mivel nem emlékszik, hogy az a lap melyik évfolyamának melyik számában jelent meg. Kár ez pedig, mert a Csendőr Lexikon mind az oktatást, mind a tanulást rendkívül megkönnyíti és a gyakorlati szolgálatban is jól értékesíthető, mert az abban tárgyalt kérdéseket mind az élet, a gyakorlat vetette fel, az azokban tárgyalt esetek és helyzetek pedig a csendőrségi szolgálatban megismétlődnek.

Vannak, akik a Csendőr Lexikon válaszait kívágták és a Szut. kapcsolatos pontjaihoz be ragasztották. Ez azonban csak félmegoldás, egyrészt, mert kevesen értek reá erre, másrészt pedig, mert az így „kibélelt” Szut. túlságosan felduzzadt és nehezen kezelhetővé vált.

Olvasóink már régen kérik a szerkesztőséget: gyűjtsük össze és adjuk ki könyvalakban a Szut.-tal kapcsolatos lexikonkérdéseket és válaszokat. Most eleget kívánunk tenni olvasóink óhajának. Kellő számú megrendelő jelentkezése esetén ki fogjuk adni a Szut. életbelépése óta, tehát 16 éven át megjelent lexikonkérdéseket és válaszokat úgy csoportosítva, ahogyan a Szut. szakaszai és pontjai egymásután következnek. Tartalomjegyzék és tárgy-

mutató fogja megkönnyíteni, hogy mindenki azonnal megtalálja, amit keres.

A mai viszonyok között a könyv kiadására csak akkor vállalkozhatunk, ha arra legalább 2000 előfizető jelentkezik. Kérjük tehát azokat, akik a könyvet megrendelni szándékoznak, közöljék velünk ezt legkésőbb 1943 március 30-ig lapunk utolsó oldalán talált megrendelő-lapon.

A kb. 600 oldalnyi könyv ára előreláthatóan 6 pengő lesz. Azt, hogy kiadjuk-e s ha igen, mikor, a megrendelések beérkezése után híreink elején közölni fogjuk.

EMLEKEZZÜNK!

Vénig Sándor szajoli őrsbeli tiszthelyettes 1926 február 28-án éjjel garázdálkodó csoporttal szemben szolgálatilag fellépett. A csoport egyik tagja leszúrta. Sérülésébe 1926 március 2-án, Szolnokon belehalt.

Balogh József kismarjai őrsbeli csendőrt egy ellen-szegülő a karabélyról lerántott szuronyával 1924 március 3-án agyonszúrta.

Mihálcuk Miklós szarvasházai őrsbeli csendőr szerb komitácisk orvtámadása folytán 1918 március 4-én Kolareban elesett.

Balogh György bátori őrsbeli csendőrt 1915 március 5-én egy katonaszökevény Bátor határában megölte.

Sasvári Kálmán kosárfai őrsbeli csendőrt és járőrtársát, Sándorcsik András népfelkelőt 1915 március 5-én egy vonat halálra gázolta.

Székely Lajos felsőmoécsi őrsbeli népfelkelőt a román határszél portyázása közben 1916 március 6-án egy lavina elsodorta.

Geiger József 2. oszt. őrmester, ruszkaányai őrsparancsnokot és Antal Tivadar ruszkaányai alőrmestert 1919 március 8-án román katonák Vámosmárgán elfogták és agyonverték.

Mátyus János karánsebesi szárnybeli csendőr 1915 március 9-én az oroszokkal harcolva, Beniova mellett elesett, miután aznap már kétszer megsebesült. Hősi halála után az arany vitézségi éremmel tüntették ki.

Dancs Lajos szabadszállási őrsbeli csendőr, címz. őrmester, 1916 március 10-én az oroszokkal Zadarow mellett vívott harcban elesett.

Szilágyi János lakompaki őrsbeli csendőr, címz. őrmester, az oroszokkal Chocimirz mellett vívott ütközetben, 1915 március 14-én elesett.

Simon Imre bogyozlói őrsbeli csendőr, címz. őrmester, nyomozó szolgálat közben, 1916 március 14-én a gógai révnél a Sióba fulladt.

Sebrek János felsőszőlőki őrsbeli alőrmester az oroszokkal Goresti mellett vívott harcban, 1917 március 14-én elesett.

KATONAI ISMERETEK

A rohamcsapat a gyalogság válogatott embereiből áll és különleges feladatok megoldására hivatott. Már az első világháborúban voltak „rohamisták”. Legkisebb egységük a 10 főből álló járőr volt, de voltak roham-szakaszok, századok, sőt rohamzászlóaljok is. Különösen gondos, kiváló kiképzésben részesültek. Elsősorban a rohamkés és kézigránát használatában nyertek kiképzést, és bőségesen felszerelték őket nehézfegyverekkel (géppuska, akna- és gránátvető) is. A rohamcsapatokat az első világháborúban főleg a megmerevedett arcvonal, az állásharc termelte ki, mert a döntéshez támadás, ehhez pedig mozgás kellett.

Az első világháború utáni időkben, sok államban, az egész gyalogos fegyvernemet a rohamcsapat színvonalára akarták emelni, de ez nem sikerült. A rohamcsapat ereje ugyanis éppen a válogatottságában van, ez pedig egy teljes fegyvernemnél, ráadásul a legnépesebbnél nem lehetséges. Így megmaradt a rohamcsapat válogatott gyalogságnak, hármilyen elnevezést is (gránátos, lövész, rohamutász) kapott.

A jelenlegi világháborúban főleg megerősített helyek, erődök leküzdésénél, folyamatkelesek kieroszakolásánál alkalmazzák a rohamcsapatokat. Rohamcsapatnak tekinthetjük az ejtőernyősöket is, akik különösen válogatott és kiképzett harcosok. A jelenlegi háború rohamcsapatjai tűzfegyverekkel kiválóan fel vannak szerelve, van páncéltörő-ágyújuk, rohamlövegük, lángszórójuk és különleges műszaki, valamint robbantó felszerelésük. Munkájukat erősen támogatja a repülő fegyvernem, különösen a zuhanóbombázók.

A rohamcsapatok sikerének titka a magasfokú kiképzésben, a begyakorlottságban és nem utolsó sorban a legénység erkölcsi megalapozottságában rejlik. A mai harcot a gépek harcának nevezik, de ebben a harcban is jelentős szerepet tölt be az egyes ember, akinek testi és lelki felkészültségén fordul meg az eredmény.

*

Az utánszállító szolgálat zavartalanságának biztosítása rendkívül fontos szerepet játszik a hadműveletekben. A legeredményesebben indult harcok is megtorpannak, ha a szükséges anyagok elkésve, vagy esetleg egyáltalán nem érkeznek meg a csapatokhoz. Ezek a legfontosabb anyagok a lőszer, a

Rohamosztag utat tör a gyalogságnak.

Egő városrészekén át tör előre az utánszállító csapat.

Utánpótlás Szovjetföldön.

benzin, az olaj, valamint az élelem. Az utánszállító szolgálat nehéz, felelősségteljes munka. Az időjárás viszontagságaira és a terep nehézségeire való tekintet nélkül végre kell hajtani. Gyakran ellenséges repülőátmadás, messzehordó tűzérés, páncélos rajtaütések, arklövészek igyekeznek meggátolni az ellátó- és utánszállító csapat munkáját, ezeket is mind le kell küzdeni.

A helyszínen be nem szerezhető anyagokat a hátrországból vasúton szállítják a csapatok után a végállomásig. Onnan gépkocsin, szekéren, majd málhásállaton történik a továbbítás. Egészen elől emberi erő segítségével juttatják a csapatokhoz a lőszer, üzemanyagot és élelmet.

Az ellátó szolgálatot külön kiképzett tisztek és legénység végzik. Ezekből szervezett különféle szakalakulatok, javítóműhelyek, raktárak, munkasalakulatok, beszerzőcsoportok, hadizsákmánykezelők, tábori sütődék, mészáros osztagok bonyolítják le az anyagi ellátást. Az utánszállító ló-fogatolású, vagy gépkocsizó csapat egy kis része a csapatnál van. Ezek viszik az első lőszer-, élelem- és üzemanyag tartalékokat: ez a csapatvonat. Az utánszállító csapatok nagyobb része a seregvonaton. Ez szállítja az anyagot és pótolja naponta az anyagihiányt. Ez gyakran csak a legnagyobb erőfeszítéssel sikerül, hiszen az ellenségtől éppen csak megtisztított területen kell a harcoló csapatot követni.

*

A térkép a katonai szolgálat nélkülözhetetlen segítő társa. Mária Terézia királynő rendelte el első ízben, a XVIII. század második felében, hazánk országos katonai felmérését. Az akkoriban napirenden lévő háborúk miatt azonban a munkálatok több ízben megszakadtak.

I. Ferenc császár a XIX. század első felében rendelte el a második felmérést. 1869-ben, I. Ferenc József uralkodása alatt történt a harmadik felmérés, ezt követte 1896-ban a negyedik felvétel. A harmadikat a gyorsaság, a negyedik felmérést a pontosság jellemezte.

Ezt a negyedik felmérést 100 évre tervezték, de közbejött az 1914/18. évi világháború: emiatt a munkálatok megszakadtak.

A Monarchia idejében országunk felmérését a bécsi császári és királyi Földrajzi Intézet végezte. Ma a térképezés rendkívül fontos munkáját a magyar királyi honvéd Térképészeti Intézet végzi. A munkát különlegesen kiképzett tisztek hajtják végre.

Munkájuk a nagy mérésből a kicsi felé halad. Először általános, majd részletes felmérést végeznek.

Az általános felvétellel egész hazánk területén arányosan elosztott és bemért ponthálózatot teremtenek, a részletes felvétel feladata pedig: minden katonailag fontos hely bemérése. Ennek a felmérésnek az eredménye az alaptérkép, aránya 1:25.000. Ezekből készíti a Honvéd Térképészeti Intézet a többi térképet, így az általánosan használt 1:75.000 arányú részletes térképet is.

A térképen különféle felmérési jelek vannak, amelyeknek a terepen is rendszerint látható nyoma van. Ilyenek a kőből készült **alappontok**, a ter-

mészetes ősközetekben található **ősjegyek**, középületek falaiban **jelek**, vagy **kőoszlopok**. Ilyenek még az úgynevezett **háromszögelési jelek**, **faágak**, **póznák** és az erdőben található **fajlek**.

Igen nagy munkával és drága pénzen történik ezeknek a jeleknek a felállítása, általános nemzeti érdek, hogy változatlanul és rongálás nélkül helyükön maradjanak!

Tangóharmonika.

Írta: **TISZAY LÁSZLÓ** őrmester (Miskolc).

1942. szeptember vége.

Az elsötétített város az Avas alján éjszakai álmát alussza. Fent az égbolton csillaglégiók virrasztanak és őrzik a nagy, békességes csendet.

Csak a Bűn van ébren. Nem tud nyugodni. Elindít egy embert a kihalt utcákon, egyenesen a színházépület felé. Egy katonát.

Álkulcsot ad a kezébe és megmutatja az ajtót, melyet észrevétlenül ki kell majd nyitnia, a helyiséget, ahonnan valamit mindenáron meg kell szerezzen.

Tudja, hogy kit válasszon ki erre a célra. Ez az ember születése percétől Neki érik, öntudatlanul is az Ő számára tartogatja életét, Őt, a Bűnt hordozza a vérében.

A férfi most az ajtó zárján motoz. Néhány gyakorlott mozdulat... és máris szabad az út. Kis ideig habozva áll a küszöbön. Még utoljára rövid csatát vív a lelkiismerettel. De a Nő, akit a Bűn szövetségeseül választott, a távolból is irányt szab akaratának. Elfelelteti vele honvédeskujét, tűzérhajtóka egyenruháját, hivatását; kiöli lelkéből felesége és özvegy édesanyja tiszta, meleg tekintetét.

... És Kacor honvéd belép a színház kelléktárába. Zseblámpát vesz elő. A fénykör kis ideig jobbra-balra imbolyog, keresgél, majd megpihen — egy tangóharmonikán.

Igen, ezért jött, ezt kell megszereznie. Furcsa, hogy kedvese éppen ilyenre vágyik. Más nő mást kívánna meg...

De gondolkodásra nincs idő. Sietve veszi magához zsákmányát és eloson a sötét mellékutcákon át...

... Oh, de szomorú!...

A Sors nem engedi futni.

A nyomozás eredménnyel jár, elfogják. A honvéd törvényszék statáriális bírósága elé kerül s hirdetik az ítéletet: „Kötél általi halál...”

*

Másfél óra telt el azóta, hogy ezek a végzetes szavak elhangzottak. Magam is ott voltam a tárgyalóteremben és most itt állok a fogház udvarán, azok között, akik szemtanúi lehetnek a kivégzésnek.

A borongós őszi idő még lélekzetvételünkre is ránehezedik. Az eső konok egyformasággal permetez. Tekintetünk fáradtan hull le a komor falakról.

Két megtört, magábaroskadt asszonyra gondolok. Kint láttam őket a kapu előtt. Az elítélt özvegy édesanyja és fiatal felesége sirdogálnak ott. Arcukon méretetlen fájdalom.

Az udvar közepén már áll a bitófa. Ahogy ránézek, szinte élőlénynek tűnik, a Végzet követének, amint ki-

* Nevét megváltoztattuk. (Szerk.)

hívóan magasodik fel a földből és várja áldozatát. Pedig tulajdonképpen közönséges négyszögletes faoszlop. Tefejéről rövid, vastag kötélhurok lóg alá, hátához létrát támasztottak a hóhér számára. A létra felső fokán fehér kendő. Ezzel takarják le majd az elítélt fejét, ha megkezdí haláltusáját.

A bitó előtt három lépcsős kis számoly, melyre az elítélt — utolsó útjának végállomásaként — fel fog lépni. A bitófával szemben körülbelül 10—15 méter távolságra fehér terítővel letakart alacsony, szögletes asztalka, rajta két gyertyacsonk, közöttük feszület. Az asztal mellett két szék van.

A kivégzési négyszög négy honvéd szakaszból áll. Három szakasz már elfoglalta helyét, míg a negyedik a zárka ajtajánál várja az elítéltet, hogy elkísérje bírái elé, ahol mégegyszer és utoljára felolvassák előtte tétének következményét: a halálos ítéletet.

Feszült várakozással lessük azt a pillanatot, mikor megjelenik a bíróság, élén az ügyésszel, aki majd jelt ad a halálraítélt elővezetésére.

Kínos lassúsággal telnek a percek. A nyomasztó csendben még vérünk lüktetését is hallani. Kacorra gondolok. Magam elé képzelem a siralomházban töltött utolsó óráját. Vajjon mit érezhet most...? Számolja-e a percek, épúgy, mint itt kint a nézők...? Vagy csak röpké pillanatnak tűnik számára mindaz, ami még hátra van...?

A lelkész bizonyára mellette áll s az Örökkévalóság országáról beszél, melynek kapuit nemsokára át kell lépnie...

A bíróság közben elfoglalja helyét az asztalnál, az ítéletvégrehajtó pedig a bitó mellett. Az eső egyre jobban szemetel. Mintha könnyeit hullatná az ég a fogházudvarra, ahol félórán belül befejezi életét egy megvédett ember.

Zsebkendővel törölgetjük nedves arcunkat. Itt bizony alig lehetne eldönteni, kinél keveredik könny az esőcseppek közé. De nincs is szükség erre. A nézők majdnem mindnyájan katonák, fegyelmezett, kemény legények s becsületes, nyílt tekintetükből csak azt lehet kiolvasni: „Kovács honvéd bűnös, tehát megérdemli büntetését!”

Végre eljön a kitűzött idő. Pontosan 15 órakor felharsan a kivégzési négyszög parancsnokának vezényszava: „Vigyázz!”, „Szuronyt fel!” A zárka ajtajánál felállított szakasz „Balra át”-ot csinál és szétnyílik, hogy középre engedje az érkezőket.

Az ajtóban most megjelenik Kacor. Óh, de szomorú...! Két foglár vezeteli karjánál fogva, mögötte a pap.

Amint a halálraítélt a bírósági asztal elé áll, elindul a bitó mellől az ítéletvégrehajtó is, két segédjével és felállnak szorosan az elítélt, illetve az azt kísérő két foglár háta megett.

15 óra 05 perc...

„A Magyar Szentkorona nevében!” — hangzik a bíró szava. „A honvédtörvényszék bűnösnek mondotta ki lopás büntetésében, melyet azáltal követett el, hogy az elsötétítés ideje alatt álkulcs segítségével behatolt a miskolci Nemzeti Színház kelléktárába és onnan egy

tangóharmonikát ellopott. És mert utolsó büntetésének kitöltése óta 10 év még nem telt el, ezért a honvédtörvényszék kötél általi halálra ítélte. Felsőbbség a kegyelmi kérvényét elutasította és az ítélet végrehajtásának szabad folyást engedélyezett.”

A bíró minden szava úgy hat a síri csendben, mint megannyi pisztolylövés. Szinte léleketünk is megáll egy pillanatra, úgy figyeljük, hogy egyetlen hang se suhanjon el fülünk mellett anélkül, hogy értelmét és jelentőségét felfognánk. Gondolkozásra azonban nem sok idő marad, mert ismét — és most már utoljára — felcsendül a bíró szava. Érces hangon, katonás keménységgel adja a parancsot:

„Ítéletvégrehajtó! Teljesítse kötelességét!”

A hóhér és két segédje átveszik a foglároktól az elítéltet és kezeit összekötözik.

„Csak ügyesen ám!...” — biztatja őket cinikusan Kacor. Nem tudom, mi ez nála: az elvetemültség jele vagy csak a magáraerőszakolt nyugalom fitogtatása...? Szeretném, ha most a lelkébe látnék. Mindenesetre, ezek a földi életben kiejtett utolsó szavai.

Felvezetik a bitó elé tett számolyra. Ott nyakára teszik a hurkot. A lábát megkötik és a zsinég végét befűzik a bitó aljában elhelyezett csigába. Ezek után az egyik segéd hirtelen kirántja alóla a számolyt, míg a másik a csigán keresztül vezetett kötelet teljes erejével meghúzza. Közben az ítéletvégrehajtó a halálraítélt jobb szemét lefogja, fejét balra fordítja, majd a létrára akasztott fehér vászonkendővel letakarja, hogy a nézők ne láthassák az arc elváltozását.

Az orvos odamegy a halálraítélthez, annak zubbonyát szétgombolja és hallgatóval figyeli a szív verését.

Kábultan meresztem szememet a bitón lógó alakra és szinte elfeledkezem róla, hogy amit látok, megmáshatatlanság.

A hóhér szava ráz fel merengésemből: „Az ítéletet végrehajtottam!” — jelenti feszes „Vigyázz”-állásban.

Az orvos 12 perc múlva jelenti, hogy a szív működés megszűnt.

Kacor elnyerte földi büntetését, hogy halála elrettentő példa legyen azok számára, akik az elsötétítés idején sem riadnak vissza a bűntől s akik a háborús idők kényszerintézkedéseiben is csak embertársaik kifosztásának s a törvények megszegésének könnyebb lehetőségeit látják.

Vajjon a nő, aki a bűnre vitte ezt a szerencsétlen embert, megtalálja-e valaha lelke békességét? Nem érdemli meg...

A Csendőrségi Lapok szerkesztőségében az alábbi könyvek kaphatók:

Próbacsendőrök tankönyve, 4.— P.

Tábori rendészeti szolgálat, 1 P 90 f + portó.

(A könyv bizalmas, csak ajánlottan küldhetjük.)

Ezenkívül:

A csendőrség 1943. évi elhelyezési térképe, 50 f.

Máshol nem kaphatók!

Rendelés a Csendőrségi Lapok 25.342. számú csekk-számlájára történő befizetéssel eszközölendő.

A Szervezeti és Szolgálati utasítás

kifogyott, ennek rendelését egyelőre mellőzni kérjük. Ha ismét kapható lesz, közöljük olvasóinkkal.

Csak a hősök formálnak nemzetet s nemzet csak az, mely hőseit megbecsüli.

Bűnözők fogásai.

Írta: JUHÁSZ ISTVÁN alhadnagy (Budapest).

Aki bűnre adja a fejét, az gondoskodik róla, hogy cselekménye titokban maradjon, vagy pedig olyan külsőt adjon a dolognak, hogy gyanút ne keltsen vele. A csendőrnek tisztában kell lenni ezzel és azt is tudnia kell, hogy melyek azok a fogások és eljárások, melyekkel a bűnözők élnek. Némi tapasztalat után minden csendőr rájön ezekre az eljárásokra, mert hiszen ezek többé-kevésbé azonosak, állandóan ismétlődnek. De amíg magunktól rájövünk a bűnözők csalafintaságaira, addig azok számtalan esetben félrevezethetnek — a köz- és állambiztonság rovására. Ezért, mint idős és tapasztalt csendőr, kötelességemnek tartom — s erre felhívom a többi tapasztalt bajtárs figyelmeztetését is, — hogy tapasztalataimmal fiatalabb bajtársaim elé álljak. Okuljanak, tanuljanak ezekből, hogy a bűnözők eszén túljárhassanak, mert hivatásukat csak így tölthetik be. A szolgálat eredményes ellátásához egyáltalán nem elég a szabályzatok ismerete. Elengedhetetlen, hogy az életet, a bűnözők gondolatvilágát, céljaikat és eszközeiket is ismerjük.

Az alábbiakban egyszerű és a bűnözőknek általában közismert néhány eljárását ismertetem, de mert a tapasztalat azt mutatja, hogy ezzel is boldogulnak, szükségesnek tartom fiatalabb bajtársaim figyelmeztetését erre. Később más tapasztalatokkal is előállok.

Az utóbbi időben államellenes bűncselekmények nyomozása során az alábbi tapasztalatokat szereztük.

1. Alföldi és gömörmezei agitátorok hónapokon keresztül folytattak nemzetellenes propagandát Erdélyben, főleg a Székelyföldön. Kerékpáron járták az erdélyi falvakat és városokat. Kikérdezték a falvakat, hogy agitációs körútjaikon gyakran igazoltatták őket az útvonalakon gyalogos és közlekedési járőrök. Mivel igazolványaik látszatra rendben voltak, igazoltatás után minden esetben tovább engedték őket. Gyanúsítottak szerint az igazoltatást végző bajtársaink egyetlen esetben sem kérdezték meg tőlük, hogy alföldi és gömörmezei emberek létükre mit is keresnek Székelyföldön, mióta tartózkodnak ott és miből élnek?

Manapság munkanélküliségre és munkakeresésre az agitátorok sem hivatkozhatnak, mert aki valóban munkát keres, az talál is. Tehát egy-két kérdés és máris alaposá vált volna irányukban a gyanú.

Ne resteljük a fáradságot ilyen esetekben. Gyanús egyének igazoltatásánál ne csak az lebegjen előttünk, hogy miként is kell fellépni és hogyan kell a puskát tartanunk. Gondolkozzunk is és ennek megfelelően intézzünk kérdéseket az igazolás alá vont egyénhez. Ha így járunk el, akkor Pest-környéki és felvidéki agitátorok nem működhetnek hónapokon keresztül Erdélyben, de másutt sem.

2. A haza- és nemzetellenes agitátorok között sok körözött egyént, sőt katonaszökevényeket is találtunk. Ezek csaknem mind egyszerű emberek voltak, de azzal mégis tisztában voltak, hogyha saját nevükre kiállított igazolvánnyal járnak a falvakat, hamarosan hurrokra kerülnek. Ezt elkerülendő, hamis igazolványok után néztek. Szerezték kerékpár-igazolvány úrlapokat, hamis bélyegzőket s különböző álnevekre hamis igazolványokat gyártottak. Elfogásuk után nyomban megállapítottuk, hogy a birtokukban levő igazolványok hamisak. Ez különösképpen kitűnt abból, hogy az iga-

zolványok kezdetleges kézírással voltak kiállítva és „ákom-bákom“ betűkkel aláírva. Az elfogottak nagy része beismerte, hogy ezekkel a kezdetleges igazolványokkal többször igazolták magukat közbiztonsági közegek, így csendőrijárőrök előtt is.

A nyomozókulcs mellett egy kis szellemi útravalót is magunkkal kell vinnünk. Alaposabban nézzük meg a gyanús egyének igazolványait, mert ha ilyen egyszerű hamisítványokkal is félre tudnak vezetni bennünket, akkor kárba vessz minden fáradságunk. Különösen a mai világban nem szabad ilyesminek előfordulnia! Az öregek oktassák erre a fiatalokat!

3. A falvakat járó kerékpáros nemzetellenes izgatók kikérdeztékük során azt vallották, hogy a propaganda iratokat és feljegyzéseket a kerékpár kormány fogantyú részének üregében, szerszámtáskájában és a kerékpár lámpájában elrejtve vitték magukkal. Igazoltatásnál és személymotoszásnál gondoljunk erre.

4. Államrendészeti ügy nyomozása során őrizetbe vett gyanúsítottak előadták, hogy szökésben levő két társuk a községi lakásukon, vagy a közeli szőlőhegyen tartózkodik az illetékes őr járőre — távmondati megkeresésre — eredménytelenül kutattak utánuk. A pár nappal később kézrekerült gyanúsítottak előadták, hogy a lakásukon padló alatti rejtékhelyet készítettek maguknak és amikor járőr vagy idegenek érkeztek hozzájuk, akkor oda elbújtak. Ezeknek az adatoknak alapján megtaláltunk és elfogtunk keresett katonaszökevényeket is. Elfogásuk után egyik őrbeli bajtársunk meg is jegyezte: „Most már tudom, hogy miért nyitottak éjjelenként olyan soká ajtót a gyanúsítottak lakásán“. A járőrök zörgetésére ugyanis az asszony előbb elbújtatta a férjét az üregbe.

Délvidéki nyomozásaink során számtalan partizánt és kommunista szökevényt fogtunk el, vagy tettünk ártalmatlanná — sokszor tűzharcban is — ilyen rejtékhelyeken. 1942 végén a Nyírségben és Bodroghözben levő községekben is fogtunk már el ilyen rejtékhelyeken katonaszökevényeket és körözött egyéneket. Ezeket a rejtékhelyeket a következőképpen készítik.

A szökésben levő gyanúsított a saját, vagy valamely megbízható rokon vagy cinkostárs lakószobájában elfürészeli és kiemeli egy bizonyos területen a padlódeszkákat. Alattuk olyan hosszú és mély gödröt ás, hogy abban ülő, vagy fekvő helyzetben elférjen. Utána a padlódeszkákat visszahelyezi az üregre és a nyomok eltüntetése végett szőnyeget vagy bútordarabot helyez arra. Ha olyan személy érkezik a házhoz, akivel a szökevény nem kíván találkozni, akkor elbújik az üregbe, hozzátartozói visszateszik helyükre a deszkákat, szőnyeget vagy bútordarabot helyeznek oda, majd amikor a kellemetlen idegen eltávozik, eltávolítják ezeket a tárgyakat s a szökevény előjön a rejtékhelyéről.

Nemcsak lakószobákban, hanem konyhákban, kamrákban, pincékben, istállóknak és pajtákban, sőt még kemencében is találtunk ilyen helyeket. A rejtékhelyek sokszor nemcsak egy, hanem több személy részére is készülnek.

Ha tehát katonaszökevényeket, államellenes bűncselekmények szökésben lévő gyanúsítottait, vagy körözött egyéneket keresünk, mindig gondoljunk ilyen rejtékhelyekre és kutassunk azok után.

Az a legény, aki tűzbe jutva, nemhogy megégne, de még meg is pirtítja a maga szalonját.

TANULSÁGOS NYOMOZÁSOK

Orvvadászok serege.

Beküldte: TURI SÁNDOR tiszthelyettes.

(Királymező).

1941 február 14-én egy vadőr jelentette, hogy a községtől nem messze, az egyik völgyben, egy jég-tábla alatt, széjjel szagatott szarvasbőrt talált.

A vadőrrel a helyszínre siettünk. Az oda- és onnan elvezető lábnyomokat a hó már régen be-lepte s így ezek nem képezhették további nyomozásunk kiinduló pontját.

Törtém a fejemet egyéb megfelelő kiinduló pont után. Eszembe jutott Pavelics* volt erdőőr, akit a múlt ősszel boesájtottak el szolgálatból. Pavelics azóta kereset nélkül volt és mégis jól élt. Jogos volt az a feltevés, hogy a szarvast ő lőhette meg.

Pavelicsnek először a szomszédját kerestük fel, akinél érdeklődtünk Pavelics életmódja iránt. A szomszéd elmondta, hogy Pavelicsék igen jól élnek, holott Pavelics és családtagjai nem járnak munkába.

Innen átmentünk Pavelics házához. Pavelics éppen a községbe indult. Az udvaron találkoztunk vele. Nagyon meglepődött, zavarba jött. Lecsaptam rá azzal a kérdéssel, hogy hol van a puskája, amellyel annak idején a szolgálatot ellátta? Pavelics erre csak annyit felelt, hogy „az egyiket eladtam“. Most már arra vonatkozólag faggattam, hogy akkor a másik puska hol van? Időközben oda-jött Pavelics felesége is és megjegyezte, hogy a másik puskát az ő apja, Pavelics apósa, rejtette el, de nem tudja hová. Pavelicsné azt is mondta, hogy nyugodtan haza is mehetünk, apja estére behozza a puskát az őrsre. Ebbe nem mentem bele. Az asszony szolgálatkészségének valami okának kellett lenni. Az volt az érzésem, hogy mielőbb el akar távolítani bennünket a háztól, mert ott valami rejtegetni valója van. Kijelentettem, hogy a puska előkerítése érdekében házkutatást tartunk. Az előírt bizalmi egyének már velünk jöttek a házhoz, így a kutatást azonnal megkezdtük. Mindent átkutattunk, de az épületekben nem találtunk semmit. A kutatást az udvaron folytattuk. A trágyadomb átvizsgálásánál egy nagy darab esontot találtunk. Marhacsontnak látszott, de lehetett szarvascsont is. Midőn a csontot átvizsgáltuk, Pavelicsné anélkül, hogy kérdeztük volna, odaszólt, hogy az nem vad esontja.

Az egyik bizalmi egyén erdőőr volt. Ennek szakértelmét igénybevéve, megvizsgáltuk a lakószobában a falon, díszként elhelyezett, kikészített szarvasagancsokat is. A családban ez a tevékenységünk láthatólag nyugtalanságot keltett. Pavelics azt erősítette, hogy a szarvasokat több mint három évvel ezelőtt lőtte. Ezzel ellentétben, az egyik agancs homlokcsontja, belülről véresnek látszott. Időközben az ablakon keresztül megpillantottam a hazafelé tartó apósát. Az após felszólításomra a keresett puskát 10 darab hozzávaló tölténnyel az istálló padlásáról, a szénából elővette és átadta. Bosszantott a dolog, hisz az istállót mi is átkutattuk, de nem találtunk semmit. Az apósnak

Szathmáry K. fhdgy. felv.

ezt a készséget, amellyel a puskát első szóra átadta, gyanúsna találtam. Az volt az érzésem, hogy itt még többet is találhatunk, ezért kijelentettem, hogy a házkutatást megismételjük. Pavelics erre azt mondta, hogy nem érti, hisz a keresett puskát már előadták. Az istálló-padlásán a széna alól előkerült egy kb. 5 kgr.-os szarvasdarab, majd egy egész hátsó szarvascomb. Találtunk még egy puskát és 95 darab 93. M. éles töltényt is. Az istálló végében álló szénatartóból még egy hátsó szarvascomb került elő. A kutatást tovább folytattuk, mert a talált puska régi, rossz katonai fegyver volt és így nem egyezett a vele talált lőszerrel. Pavelics azonban most már belátta, hogy a további tagadásnak nincsen célja, ezért beismerte, hogy a szarvas apósával ök lőtték le és előadta az istállóból, a jászol egy leszegezett részéből, az orosz puskához való töltényeket is.

Az orvvadászatnál nagyon óvatosan jártak el. Megvárták, amíg szomszédjai eltávoztak hazulról, hogy azok ne láthassák, amikor ők vadászatra indulnak. A puskát széjjelszedett állapotban, kabátjuk alá rejtve vitték magukkal. A szarvast 300 lépés távolságról, egyetlen lövéssel terítették le. Bevárták az estét és csak beállta után nyúzták meg. A bőrét a jégtábla alá rejtették, ezután pedig a húst feldarabolva, az éj folyamán szállították haza. Pavelics ezután arra az álláspontra helyezkedett, hogyha ő rajtavesztett, vesszen rajta

* A neveket megváltoztattuk. (Szerk.)

más is. Elmondotta ezért bizalmasan, hogy még erdőőr korában gyakran találkozott egy Fajcsik nevű b...i emberrel, akinél kétféle puskát is látott ismételtén. Az egyik 16-os lankaszter volt. Fajcsik vadőr volt. Nem tudja, hogy Fajcsik a puskát hol tartja. Úgy vélte, hogy a puskák megtalálása már a mi dolgunk.

Este, 18 h után érkezünk a laktanyába. Visszagondolva a Pavelics házában megtartott első házkutatás eredménytelenségére, amit mi tőrés-tagadás, nagyon resteltünk a jelen volt bizalmi egyének előtt, a másnap Fajcsiknál tervezett házkutatásra alaposan felkészültünk. Kiválogattam a járőrvezetőket, a házkutatásra pontos tervet alkotam és azt helyettesemmel és a járőrvezetőkkel a részletekbe menőleg alaposan megbeszéltem.

Másnap reggel 6 h-kor Fajcsik házában voltunk a bizalmi egyénekkel együtt. Az egyik bizalmi egyén a községi bíró volt. Felszólítottam Fajcsikot, hogy mutassa meg a szolgálati puskáját. Fajcsik egy Flóbert puskát mutatott. Erre azt kérdeztem, hogy miért nem mutatja a 16-os Lancaszter puskáját. Fajcsik tagadta, hogy neki ilyen volna. A bíró is azt bizonyítottatta, hogy Fajcsiknak nincsen más puskája. A bíró viselkedése nem tetszett nekem, ezért kijelentettem, hogy a puska előkerítése érdekében házkutatást tartunk. Ez meg a bírónak nem tetszett, de nem tehetett ellene. Osupán azt hajto-gatta kutatás közben, hogy a fáradság teljesen felesleges, mert úgysem fogunk semmit találni.

Néhány perc múlva egyik járőrvezetőm jelentette, hogy a házvégben levő fűskamrában megtalálták a 16-os Lancaster puskát. A községi bíró most újból közbelépett, azt mondva, hogy most már igazán felesleges a további házkutatás, hisz a keresett puska előkerült. Ha három napig folytatjuk a kutatást, akkor sem fogunk semmit se találni. A bírót most már határozottan gyanúsának találtam, ezért eltávolítottam a kutatás színhelyéről és az udvaron egy csendőr felügyelete alá helyeztem. Ha ezt nem mondja a bíró, talán abba hagytuk volna a kutatást, de így éppen a bíró különös viselkedése ösztökélt bennünket a további kutatásra. Nem végeztünk hiába való munkát. A tető alá rejtve, a fűskamra fölötti részen 5 darab különböző, igen jó állapotban lévő, sűrű és golyós vadászpuskát találtunk, de ugyan onnan előkerült 18 kilogram súlyú hozzávaló lőszer is.

A bíró az eredmény láttára csak annyit mondott, hogy „a csendőrök nem így kutattak, azok öt nap alatt sem találtak volna semmit“.

Fajcsik az összes nála talált puskákat sajátjának mondotta. Ezt természetesen nem hittük el neki. Kiderült, hogy Fajcsik csupán rejtőgetője volt a puskáknak. Az is kiderült, hogy a puskák egyike a derék bíróa volt. Ez a körülmény megmagyarázta a bíró viselkedését is.

Amint ez már lenni szokott, Fajcsik sem bizonyult nemeselelkűnek és nem kímélte azokat, akiknek birtokában tudomása szerint fegyver volt. A tőle, valamint később az általa megnevezettek-től kapott adatok alapján megtartott sorozatos házkutatások során a községhől még 13 darab löfegyver került elő. Akadtak olyanok is, akik a csendőrségi házkutatást be sem várták. Az eredményes nyomozásnak ugyanis gyorsan híre ment

az egész környéken és akadt három olyan ember is, akik további három puskát önként hoztak be az őrsre a hozzávaló töltényekkel együtt.

Ezzel a sikerrel az orvvadászat a környéken egy csapásra megszűnt.

Az orvvadászat lényegében egyszerű kihágás és üldözéséhez mégis igen fontos érdekek fűződnek.

Az ország vadállományának jelentős szerepe van az ország gazdasági életében. A vadállomány kíméletlen pusztítása tehát a nemzet gazdasági érdekeit veszélyezteti. Ettől eltekintve, az orvvadászok rendszerint olyan emberek, akik engedély nélkül birtokolják löfegyverüket s akik törvényes úton nem is juthatnának löfegyvertartási engedélyhez. Ilyen vonatkozásban az orvvadászok üldözésének államrendészeti szempontból is nagy jelentősége van.

Az orvvadászok nyomozása nem könnyű dolog. Sok hozzáértésre, leleményességre és gyakorlati tapasztalatra van ennél szüksége a csendőrnek, mert az orvvadászok a tapasztalatok szerint ügyelmeiknél nagy elővigyázatot, leleményességet, ágyafurtságot, sőt, ha harcra kerül a sor, elszántságot és kíméletlenséget tanúsítanak.

A leírt nyomozás ilyen vonatkozásban tapasztalataink gyarapítására igen alkalmas és tanulságos.

A nyomozás kiinduló pontját itt a személyi ismeret biztosította. Az őrs tudta, hogy Pavelics erdőőr a múlt ősz óta állás nélkül van és azt is megfigyelte, hogy kereset nélkül, jól él. Mint volt erdőőrrel szemben az orvvadászatnak, mint törvénytelen jövedelmi forrásnak, a feltételezése kézenfekvő volt. A nyomozás megindulhatott, mert volt gyanúsítható személy. A feltevést a további nyomozás igazolta.

A legszembetűnőbb tanulságot azonban itt nem az elért szép eredményből, hanem elsősorban a nyomozás legelején elkövetett súlyos hibából meríthetjük.

Az első házkutatás teljesen eredménytelen volt. A kutató járőr egy egész szarvas húsát, egy puskát és töltényeket nem tudott megtalálni. Miért? Mert a kutatás tervszerűtlen, kapkodó, rendszeretlen és felületes volt. Vagyis: a házkutatás leg-
elemibb szabályait nem tartotta be. Tervszerűség, rendszeresség és alaposág nélkül nincsen, nem is lehet eredmény. Ezzel az eredménytelenül végződött házkutatással szembe állíthatjuk a másnap megtartott házkutatást. Erre az őrsparancsnok tervszerűen felkészült, a végrehajtás rendszeres és alapos volt, tehát az eredmény sem maradt el.

Érdekes és tanulságos a bírónak a szerepe is. A gyanúsított a helyszíni szemle, házkutatás, stb. alkalmával sokszor ott van körülöttünk akár kíváncsiskodó, bizalmi egyén, stb. képében. Ezért figyeljünk ilyenkor minden körülöttünk levőt alaposan meg. Hasonlóképpen meg kell figyelni a házkutatást szenvedőt és családját is. Arcuk, viselkedésük, elszólásaik sokszor fontos figyelmeztetést tartalmaznak a csendőr részére. Ez így történt itt is a bíróval és az első gyanúsított feleségével. Különösen figyelemreméltó az, ha valaki előre védekezik. Vagyis, védekezik valami ellen, amivel még nem is

gyanusították. Így pl. az asszony a trágyadombról előkerült csontdarabra rögtön kijelentette, hogy az nem vad esontja, holott addig erről egyáltalán szó sem esett.

Annak a három embernek az esete, akik a sikeres házkutatások hírének hallatára be sem várta, amíg a sor rájuk kerül, hanem puskájukat önként beszolgáltatták, azt bizonyítja, hogy a legjobb megelőző eszköz a sikeres nyomozás. Ennek híre megy és visszatartó hatása sohasem marad el.

**Ankerstocki
STOCKINGER JÁNOS
ny. őrnagy.**

Január 30-án, Bonyhádon meghalt ankerstocki Stockinger János ny. őrnagy.

Szerető bajtárs, igazságos előljáró távozott Vele öreg bajtársaink köréből.

1881-ben született Budapesten. Csendőrségi szolgálatát 1902-ben kezdte meg. Mint szakasz- és szárnyparancsnok Kisvárdán, Nyiregyházán, Szekszárdon, majd mint a csendőrség felügyelőjének II. segédtisztje Budapesten szolgált. 1917. évben ment nyugállományba. A Bronz Katonai Érdemérem a Katonai Érdemkereszt szalagján, Háborús emlékérem, Jubileumi emlékérem, Katonai jubileumi kereszt és az osztrák háborús emlékérem tulajdonosa volt.

Február 1-én temették el Tevelen, a családi sírboltba, a hozzátartozók és bajtársak nagy részvételével.

Emlékét kegyelettel őrizzük!

HALOTTAINK

Sári Imre miskolci VII. kerületbeli tiszthelyettes január 30-án Miskolcon tüdőgyulladásban meghalt. Mezőkeresztesen temették el. 1927 december 1. óta szolgált a testületben. A II. oszt. leg. kat. szolg. jellel és az Erdélyi emlékéremmel volt ellátva.

Szijártó István kolozsvári IX. kerületbeli v. törzsőrmeister febr. 2-án Magyarfodorházán baleset következtében meghalt. Bicskén temették el. 1924 január 17. óta szolgált a testületben. Az I. oszt. leg. kat. szolg. jellel, a Felvidéki és Erdélyi emlékéremmel volt ellátva.

Tar András debreceni VI. kerületbeli csendőr január 11-én Debrecenben sárgaságban meghalt. Csorváson temették el. 1940 április 1. óta szolgált a testületben. Az Erdélyi emlékéremmel volt ellátva.

Nyugállományú bajtársaink közül meghaltak:

Arros Sándor alhadnagy (VI. ker.), 1898—1929-ig szolgált,

Cserényi Imre törzsőrmeister (V. ker.), 1909—1927-ig szolgált,

Ferenc Géza törzsőrmeister (V. ker.), 1906—1924-ig szolgált,

Kovács Ferenc tiszthelyettes (VI. ker.), 1893—1920-ig szolgált,

Pelényi Ferenc alhadnagy (III. ker.), 1902—1939-ig szolgált,

Szabó Lajos III. alhadnagy (III. ker.), 1910—1936-ig szolgált,

Szirtes (Szkurka) János alhadnagy (II. ker.), 1903—1932-ig szolgált a testületben.

Kegyelettel őrizzük emléküket!

HIREK

Kitüntetések adományozása. A Kormányzó Úr Ö Főméltósága legfelsőbb elhatározásával adományozni méltóztatott a Magyar Érdemrend Középkeresztjét: dr. vitéz Damaszy Farkas vezérőrnagynak, a tényleges szolgálatból történt kiválása alkalmából különböző beosztásokban, legutóbb pedig a m. kir. csendőrség felügyelője mellett helyettesi minőségben kifejtett kiválóan eredményes és rendkívül hasznos szolgálatait; — a Szovjet elleni hadműveletek alkalmából a Magyar Ezüst Érdemérmét hadiszalagon: Deák Imre őrmesternek, a Magyar Bronz Érdemérmét hadiszalagon: Mártha Béla törzsőrmesternek, Szita Boldizsár csendőrnék az ellenség előtt teljesített kiváló szolgálataikért; megengedni méltóztatott, hogy vitéz Zöldligeti Péter ny. tiszthelyettes, Horváth József törzsőrmester, Réti József, Bánföldi György őrmesterek a részükre adományozott német Érdemérmét a kardokkal elfogadjassák és viselhessék. A m. kir. 2. hds. parancsnoka a Kormányzó Úr Ö Főméltósága által reá átruházott hatáskörben, a Szovjet elleni hadműveletek alkalmából, a Legfelsőbb Hadúr nevében adományozta a Magyar Bronz Vitézségi Érmét az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásukért: Dobos György alhadnagynak, Magyarlaki János és Pongor Sándor őrmestereknek.

Nemzetvédelmi Kereszt adományozása. A Kormányzó Úr Ö Főméltósága legfelsőbb elhatározásával az alább felsoroltak részére, a világháborút követő forradalmak és ellenforradalmak, valamint az ország elszakított területeinek visszaszerzése körül életüket veszélyeztető önfeláldozással véghezvitt hazafias cselekedeteik elismeréseként a Nemzetvédelmi Keresztet adományozni méltóztatott: Wrablik Mátyás ny. á. vezérőrnagynak, vitéz nemes battányi Paksy Kiss Tibor ezredesnek, Benedek Andor g. ezredesnek, nemes monostori Barényi Ferenc, Hollódy János, Hunyetz Károly, Madacsay Imre, Ruttkay Arnold, Soltész Imre ny. á. ezredeseknek, vitéz Ághy Zoltán, vitéz Bajay Ferenc, Bajor Kálmán I., vitéz Batory Géza, nemes besenyői Beóthy Kálmán, Beodray Ferenc, Bíró Kálmán, Czeglédy Jenő, nemes Csáthy György, nemes szentgyörgyi Jabláczy Ervin, vitéz Karsay Jenő, Kiss Aladár, Kontra Kálmán, Lázár Pál, dr. Toldi Árpád alezredeseknek, Jablonkay Sándor ny. alezredesnek, vitéz Dobó Sándor, Horthy Nándor, Kun József g. alezredeseknek, Bálint József III., Kultsár Lajos őrnagynak, vitéz Györkös Károly, vitéz Thassy-Plávenczky Ferenc ny. á. őrnagynak, nemes medzihradnei Medzihradzsky Aladár, Ősz György g. őrnagynak, Juhász Béla századosnak.

Áthelyezés, tartós vezénylés, kinevezés. A m. kir. honvédelmi miniszter úr — a m. kir. belügyminiszter úrral egyetértésben — áthelyezte: Zalaszy Ferenc őrnagyot Debrecenből Szegedre, Kovács Andor I. századost Kiskunhalasról Debrecenbe, dr. Nagy Endre főhadnagyot Máramaroszigetről Kiskunhalasra, dr. Vecsey István főhadnagyot Husztról Máramaroszigetre, Dávid Sándor főhadnagyot Kézdivásárhelyről Zomborba, Fodor Lajos g. alezredest Debrecenből Budapestre, Murányi László g. századost Csikszeredáról Budapestre, Maczky László g. főhadnagyot Désről Budapestre, dr. Szalontai Sándor g. főhadnagyot Budapestről Debrecenbe, Szücs Miklós g. hadnagyot Debrecenből Dése, Kecskés Imre g. hadnagyot Balassagyarmatról Csikszeredára; tartósan vezényelte: vitéz Marssó Lőrinc alezredest Szegedről Ungvárra; kinevezte: nemes nagyváradi Stépán László századost a kiskunhalasi lovas tanosztály I. századának parancsnokául, vitéz Ásvány Mihály g. alezredest a központi gazdasági hivatal főnökévé.

Nyugállományba helyezés. A Kormányzó Úr Ö Főméltósága legfelsőbb elhatározásával vitéz Fábry György alezredes nyugállományba helyezését 1943. március hó 1-ével, Fehérvári Ferenc őrnagy nyugállományba helyezését 1943. február 1-ével, a lefolytatott szabályszerű felülvizsgálat eredménye alapján elrendelni méltóztatott.

A budapesti nyomozó iskola egyesített nyomozó és járőrvezetői tanfolyama február 9-én befejeződött. A zárószemlén megjelent vitéz Faragho Gábor altábornagy, a m. kir. csendőrség felügyelője, vitéz Temesvári Endre, a m. kir.

csendőrség felügyelője mellé beosztott tábornok teendőivel megbízott ezredes és vitéz Czigány József alezredes, a m. kir. csendőrség központi nyomozó parancsnokának helyettese. A tanfolyamot Kaszász József őrmester végezte elsőnek, fényképét itt közöljük.

Nemesség elismerése. A m. kir. belügyminiszter úr határozata szerint dr. Vörös László százados régi magyar nemességét igazolta, a nemes jelző használatára jogosult.

Dícséret. A m. kir. honvéd vezérkar főnöke okirati dícsérő elismerésben részesítette a Szovjet elleni hadműveletek alkalmával teljesített kitűnő szolgálatait: Rezsóházy Boldizsár alezredest, a Szovjet elleni hadműveletek alkalmával az ellenség előtt teljesített kitűnő szolgálatait: Péterffy Zsombor főhadnagyot. A m. kir. honvédelmi miniszter úr okirati dícsérő elismerésben részesítette: Gödri József, Péter János, Barabás János, Barna Imre, Erdős György, Pálincás János, vitéz Héjja Benedek, Baán Lajos, Pocsai Mátyás, Szabó János I., Tóth Sándor, Szentimrey József, Nagy István II., Szelei Pál, Kertész Lajos I., Huszár György, Csépe Sándor, Solti Dezső alhadnagyokat, Muzslay Medárd, Varga Ferenc I., Nagy Pál sv. alhadnagyokat, Kálmán József, Harmati István, Szalai Lajos II., Hollós István, Kis Jenő, Nemes Bálint, Szegedi Imre, Kiss Antal, Kutai József, Erdős Ferenc, Majoros István, Balogh László, Bérczes Lajos, Benkő József, Ujvári Imre tiszthelyetteseket, vitéz Béteki Mihály, Csedő Péter, Kaplár János, Kalmár Gyula, Tajthy Zoltán, Takács János II., Egri Sándor, Kozma Lajos I. sv. tiszthelyetteseket. A m. kir. csendőrség felügyelője okirati dícsérő elismerésben részesítette a marosvásárhelyi X. kerületben: Kopacz Dénes alhadnagyot, Sárosi Ferenc és Kelemen János tiszthelyetteseket.

Kerületi parancsnoki okirati dícséretben részesültek a budapesti I. kerületben: Fekete János alhadnagy, Kiss István, Báró Dezső, Csató István, Balázs János, Székelyi István, Kökényesi József, Baán János tiszthelyettesek, Kovács József I., Bán Mihály, Pelle János, Berkó László, Ferenczi Károly törzsőrmesterek, Nagy Béla II. őrmester; a székesfehérvári II. kerületben: Szabó József XII., Molnár József I., Pintér Miklós, Hamar Miklós, Sándor Dezső, Tölgyes István, Tósmagi János, Sági Ferenc, Balázs Sándor, Keresztes Ferenc I., Varju István, Reményi Vilmos, Horváth József V. tiszthelyettesek, vitéz Komjád János sv. tiszthelyettes, Borbély József I., Fülöp József, Fehér Mihály, Körmendi Kálmán, Korláth Ferenc, Kiss Lajos III., Nagy Kálmán, Nagy István törzsőrmesterek, Csaba József, Darvas Kálmán, Jászfalusi Mihály, Tóth Pál, Horváth Gyula, Kovács Albert, Malomvölgyi Pál, Lővei István, Őri Kálmán, Cserháti Ferenc, Dorogi Mihály őrmesterek, Burján János csendőri; a szombathelyi III. kerületben: Rác Ferenc I., Gerencsér Lajos I., Németh József XI., Horváth Mihály III., Kondor

Brunnhuber

udvari és kamarai FÉNYKÉPÉSZ
BUDAPEST, VIII., BAROSS-UTCA 61. TELEFON: 134-178.

Művész kivitelű fényképek, tablóképek, aquarell, olajfestmények, levelezőlapok, igazolványképek, külső felvételek

János, Nagy József I., Takács Sándor III. tiszthelyettesek, Balaton Károly v. törzsőrmester, Keszei József, Tóttó Mihály, Várnagy János II. törzsőrmesterek, Cserhádi István, Magyarlaki János, Lócsi János őrmesterek, Horváth Pál II., Deák Károly, Szóke Ferenc csendőrök; a pécsi IV. kerületben: Honos Antal, Szabó Ferenc II., Fehér József II., Karika János, Nagy Pál IV. tiszthelyettesek, Mészáros István II. szv. tiszthelyettes, V. Nagy Bertalan, Németh Imre IV. v. törzsőrmesterek, Bakó Gábor, Szabó Sándor I., Patonai István, Fenyves József I., Balis Sándor törzsőrmesterek, Janka István, Király György, Békési János, Siklósi Mátyás, Ország József, Hernád György, Viola György, Szalinay Lajos, Somos Mátyás, Varga József V., Fenyves János, Kovács Szabó János őrmesterek; a szegedi V. kerületben: Makra Balázs, Márton Bálint, Szakács Sándor, Takács Károly, Varga József III., Nagy Károly, Varga Lajos I., Horváth Ferenc I., Pál István, Zrinyi József, Major Sándor, Laki Dezső, Farkas György, Karasz László tiszthelyettesek, Nemes György, Farkas Gyula v. törzsőrmesterek, Kovács Mátyás, Tóth Gyula, Tari Sándor, Németh Sándor, Mészáros István I., Mihály Dénes, Tóth István V., Kókai István, Timár István, Tarsoly Károly, Ludányi György törzsőrmesterek, Faragó Ferenc, Herczeg József, Boda Imre, Dósi Molnár Lajos, Lengyel István, Győrei József őrmesterek; Szvercek István, László Kálmán, Járja András, Pató Mihály csendőrök, Szolik István próbacsendőr; a debreceni VI. kerületben: Olajos Mihály, Nánási Károly, Papp György I., Temesvári István tiszthelyettesek, Hatvani Ferenc, Szabó László II., Csomós Zsigmond, Veres Sándor, Szilágyi Lajos II., Parti József, Maros Dénes, Szalai Ferenc törzsőrmesterek, Kemenes Károly, Kertész József, Kondor József, Horváth Mihály I., Szántó Antal, Gál Ferenc I., Hanzséros István, Sallai Ferenc, Dicső Sándor, Kalydi Ferenc, Pintér Imre, Mándorki József őrmesterek, Balogh Mihály, Kiss P. Károly csendőrök; a miskolci VII. kerületben: Deák István, Nagy Sándor V., Szakál Elemér, Halmos Gyula, Sári Imre tiszthelyettesek, Sági Mihály, Ragó Miklós szv. tiszthelyettesek, Galambos József, Szabó Gyula I., Kozma László, Szegedi Imre, Koncz Mihály, Panda György, Barna István törzsőrmesterek, Bányai László, Turós József szv. törzsőrmesterek, Iski János, Egedi Mihály, Solymosi András, Perge József, Dósa Lajos, Fekete József I., Varga László, Szalai László, Kővári Lajos őrmesterek, Horgonyi Béla, Katona János csendőrök; a kassai VIII. kerületben: Kovács Ferenc, Komlós József II. alhadnagyok, Kovács Ferenc, Kerülő György, Kárpáti János, Béndek József, Zsadányi László, Pomázi Mátyás, Varga Bertalan I., Dani József, Szalóki István, Bodó Gáspár, Tolcsvai Antal, Kállai József, Balogh József I., R. Lengyel Péter, Seregélyes Márton, Kiss József VI., Lévai Ádám, Bana Bálint, vitéz Lőrincz Zsigmond, Erdélyi Lőrinc, Kelemen Ferenc, Képiró László, Szegedi Mihály tiszthelyettesek, Pallai Károly szv. tiszthelyettes, Marton Márton, Harmat Márton, vitéz Megyesi József, Pataki József, Miklós Antal, Pákozdi Gábor, Török László, Szilágyi Sándor I., Tóth János III., Márton Mihály, Zelei Ferenc, Kovács Ferenc VI., Bónyai József, Deák János I., Monoki János, Mojzes József, Szép László, Bólya János, Varga Sándor I. törzsőrmesterek, Németh József II. szv. törzsőrmester, Tálos László, Somogyi Pál, E. Dürög János, Czeglédi Gergely, Patkós Ferenc, Huszár Dénes, Tóth József II., Nagy János III., Török Bertalan, Toronyi István, Szabó

Ferenc III., Tenka Imre őrmesterek; a kolozsvári IX. kerületben: Székely Miklós alhadnagy, Palotás József, Károlyi Imre, Csató József, Csizmadia Antal tiszthelyettesek, Kőszegi Antal, Gazsi András, Tamás András I. törzsőrmesterek, Boros István II., Orbán József őrmesterek; a marosvásárhelyi X. kerületben: Ferencz Mózes alhadnagy, Illés István, Ihász Ferenc, Kővári Albert, Darvas János, Csaba József, Bakonyi Károly, Sóki János tiszthelyettesek, Györgyik János szv. tiszthelyettes, Lakatos József v. törzsőrmester, Horváth Jenő, Fürjes György, Tóth Imre, Harangi József, Gergely István, Moór Ferenc, Boros János, Biró Balázs, Szabados József, Fazekas János törzsőrmesterek, Kiss István, Döbrösy József, Rónás Ferenc szv. törzsőrmesterek, Karácsony Bertalan, Márton Béla, Terényi Gyula, Papp István, Szabó Kálmán, Kékesi József, Tari Lajos őrmesterek, Siklósi János csendőr. (Folytatjuk.)

A csendőrség tagjainak könyvadománya. A múlt évi december 15-i számunkban közzétett felhívásra bajtársaink a harctéren levő és a kórházakban ápolott honvédek részére 10.120 darab könyvet ajánlottak fel. Ezért az áldozatkészségért a Nemzeti Könyvtár Bajtársi Szolgálatának Központja a honvédelmi miniszter úrhoz intézett beadványában köszönetét fejezte ki, a honvédelmi miniszter úr pedig a csendőrség tagjainak ezúton elismerését nyilvánítja.

A büntetőjogi továbbképző tanfolyam előadás-sorozatában március 11-én 17 órai kezdettel a Központi Egyetem (IV., Pázmány Péter-tér 1-3., új szárnyának II. emeletén) VI. sz. tantermében dr. Németh László százados tart előadást „A vasúti csendőrség részvétele a közbiztonsági szolgálatban” címmel.

Adakozás. A szombathelyi őrsparancsnokiskola tisztí és tiszthelyettesi kara, valamint hallgatói 1942. évben a magyar Vöröskereszt útján a harctéren küzdő honvédek részére 590 P-t, a szombathelyi hadikórház sebültjeinek 110 P-t, a folyó évben ugyancsak a Szombathelyen ápolott sebesültek részére 1120 P-t adományozott.

Az Országos Tiszti Tudományos és Kaszinó Egyesület tudományos és ismeretterjesztő előadása 1943 március hóban. Az Országos Tiszti Kaszinó folytatólag a következő háborús filmeket mutatja be: Március hó 3-án (szerdán): Utász szolgálat télen. Védekezés hideg ellen. Március hó 10-én (szerdán): Közelharc. Hegyi utászok. Március hó 17-én (szerdán): Határvadászok. Hegyi tüzérség. Sziklamászás. Az előadásokon tagjaink hozzátartozói is megjelenhetnek. A készkiadások fedezésére 50 filléres jegyeket bocsájtok ki. Jegyek a mozi pénztáránál válthatók. Az előadások 17 órakor kezdődnek.

ÁGYBA —
RUKAMIÉBA

**RUGÓS
MATRACOT**

Kérje kártyasától az EPEDA üzem
eredeti jótállási nyilatkozatát!

„CSODA” kerékpár
teljes felszereléssel
(gumik, csengő, pumpa és táskában
elhelyezett szerszámokkal).

P 238.— Női gép 8.-P-vel drágább. A rész-
letlételéses eladást kénytelenek
vagyunk átmenetileg szüneteltetni.
Utánvételrel küldjük.

Teljes Bosch Dynamókészlet fényszóróval ... P 34.—
Kardtartó ... P 5.—
Csomagtartó ... P 4.—

CSENDŐRBOLT Budapest,
XII., Bőszörményi-út 19/a

Az ungvári csendőriskolában a járőrvezető tanfolyamot elsőnek végezte

Toronyi István,
őrmester
(1. század)

Molnár István I.,
őrmester
(2. század)

Szolgálati díszérem odaítélése. A m. kir. honvédelmi miniszter úr odaítélte, 35 évi tényleges szolgálati idejüknek betöltése alkalmából a **Szolgálati Díszéremet: Illés István és Almási Sándor** alhadnagyoknak.

Csendőrségi Közlöny. Szabályrendeletek. 5. szám. Mezőgazdasági munka végzésének biztosítása. Csendőrkerületi parancsnokok utalványozási jogkörének további kiterjesztése. **6. szám.** Dunántúlról a ragadós száj- és körömfájás elhurcolásának megakadályozása. Magyar Szent Koronához visszacsatolt keleti és erdélyi országrészen a vadászat szabályozása. Postaküldemények után való tudakozódás. Zsákok forgalmának és felhasználásának szabályozása. Téli kötött kesztyűk viselési időtartamának meghosszabbítása. Esztergom, Párkány, Nána és Esztergombátor helységek után lakáspénz megállapítása. A m. kir. posta távbeszélő névsorában a csendőrség feltüntetése.

A csendőrségi jutalmazási alapra felajánlott jutalékok. A budapesti I. kerületben: Szászi Ferenc, Ritter Simon csendőrök együtt 4 P 94 f, Tóth István csendőr, Nyerges Mátyás próbacsendőr együtt 7 P 14 f, Nagy János törzsőrmester, Gerencsér Lajos csendőr együtt 12 P 40 f, Deák János törzsőrmester, Tar Imre csendőr együtt 7 P 14 f, Székely Ferenc, Romhányi András törzsőrmesterek együtt 39 P 52 f, Besenyei János őrmester, Nyulacska Mihály próbacsendőr együtt 15 P; a székesfehérvári II. kerületben: Cserjés Imre, Nagy Imre csendőrök egyenkint 8 P 29 f, Szalai Márton tiszthelyettes 7 P 50 f, Csima József csendőr 12 P 50 f, Horváth Antal őrmester, Szabó Kálmán próbacsendőr egyenkint 5 P; a szombathelyi III. kerületben: Kovács László csendőr, Farkas István próbacsendőr egyenkint 2 P 49 f, Szita Ferenc csendőr, Fülöp Vilmos próbacsendőr egyenkint 5 P 69 f, Kocsis Géza törzsőrmester, Zebei Mihály próbacsendőr együtt 3 P 78 f; a pécsi IV. kerületben: Kacsó Ferenc, Somogyi Ferenc csendőrök együtt 27 P 85 f, Csizmadia József törzsőrmester, Garamvölgyi István csendőr együtt 22 P 17 f; a szegedi V. kerületben: Bene József törzsőrmester, Szilágyi István próbacsendőr együtt 4 P 96 f; a debreceni VI. kerületben: Horváth Mihály I. őrmester, Kótai Lajos csendőr egyenkint 5 P; a kassai VIII. kerületben: Mester Imre, Hulyák Tibor csendőrök egyenkint 9 P 96 f, Antal Antal tiszthelyettes 4 P 42 f, Pálfalvi György, Szintai István csendőrök egyenkint 5 P, Jakab Károly törzsőrmester, Gonda András csendőr egyenkint 4 P 96 f, Csikós János

csendőr 2 P 12 f, Talpas István csendőr 2 P 11 f, Kerepesi János, Ardó Lajos csendőrök egyenkint 7 P 40 f, Vida Sándor csendőr 11 P 45 f, Bádi József csendőr 11 P 46 f, Kovács János tiszthelyettes 66 f, Erdős Jenő törzsőrmester, V. Oláh Miklós csendőr egyenkint 67 f, Sánta József törzsőrmester, 9 P 06 f, Királyfalvi István őrmester, Jenei László próbacsendőr egyenkint 9 P 05 f, Kasza Lajos tiszthelyettes, Szegedi Endre, Molnár Mihály, Horváth Károly csendőrök egyenkint 3 P 70 f; a kolozsvári IX. kerületben: Nagy József IV. őrmester, László Áron próbacsendőr egyenkint 1 P 24 f, Varga Gyula tiszthelyettes, Lukács Károly csendőr egyenkint 2 P 48 f, András Márton csendőr 21 P 85 f, Nagy Béla, Tar Miklós csendőrök egyenkint 2 P 48 f, Száki Sándor csendőr 8 P 97 f, Schluder István csendőr 8 P 96 f, Ferenc Károly, Balázs János csendőrök egyenkint 3 P 72 f, Kardos József tiszthelyettes 6 P 21 f, Agoston Ferenc csendőr 6 P 20 f, Kopasz András csendőr, Farkas Antal próbacsendőr egyenkint 7 P 42 f; a marosvásárhelyi X. kerületben: Rácz Antal csendőr 24 f, Molnár György próbacsendőr 23 f, Ledényi József csendőr, Dávid Bertalan próbacsendőr egyenkint 6 P 20 f tettenérőli és feljelentési jutalékban részesültek. A jutalékokat valamennyien felajánlották a csendőrségi jutalmazási alapra. A jutalékokat a m. kir. honvédelmi miniszter úr elfogadta.

Adományok. Lukács Testvérek, Budapest, VII., Erzsébet-körút 32. sz. alatti lakosok 10 pengőt küldtek a szerkesztőséghez, az alsódabasi őrs sikeres nyomozásának jutalmazására. Az összeget a csendőrségi jutalmazási alapra fizették be. — Erdős József tiszthelyettes (Csontos) a Kormányzó Úr Ó Főmeltósága hitvese által a hadbavonultak hozzátartozóinak támogatására indított akció javára 40 pengőt adományozott. Az összeget rendelkezési helyére juttattuk. **Kérjük** bajtársainkat, hogy adományaikat ne a szerkesztőséghez, hanem közvetlenül az alábbi címre fizessék be a postahivataloknál kapható biankó csekkbefizetési lapon. Hadbavonultak hozzátartozóinak támogatása, 180.000. letét-számla Budapest.

Gyűjtés. Leposa Kálmán 46 éves rátkalaki lakos, földműves, aki jelenleg több társával Németországban dolgozik mint gyári munkás, megható tanújelét adta a magyar haza iránti szeretetének. Munkástársai között gyűjtést rendezett a Magyar Vöröskereszt javára. Szerény keresetükből összeadott 64 márkát a hamburgi magyar konzulátus útján juttatták el a Magyar Vöröskeresztnek. A gyűjtésről levélben számolt be szülőfaluja őrsparancsnokának, kérve őt, hogy követendő példaként hozzák nyilvánosságra gyűjtésüket.

Sióktató tanfolyam záróversenye. A csíkszentdomokosi első síoktató tanfolyam záró háziversenyén a m. kir. csendőrség felügyelője által kitűzött öt díjat sorrend szerint a következők nyerték: 1. Dudás Ferenc csendőr, 2. Antal András őrmester, 3. Vadász János csendőr, 4. Seres Gyula csendőr, 5. Kibédi Gergely csendőr.

Munkaalalom. Az Első Magyar Cérnagyár Rt. Ujpest, Váci-út 91. gyártelebe éjjeli őrzésére alkalmaz lehetőleg Ujpesten lakó nyugállományú csendőröket. Érdeklődők forduljanak közvetlenül a gyárhoz.

A „Magyar Szárnyak” repüléstügyi folyóirat legújabb száma a szokott gazdag tartalommal jelent meg. A légi-háború cseményeiről Bisits Tibor rep. alezredes számol be. A szép képes oldalak között repülőink életéről írt cikkek, elbeszélések tarkítják ezt a számot. Nagy Béla rep. százados a hősi halált halt Csukás Kálmán vk. alezredesről emlékezik meg, Hennyey Imre rep. százados repülőink síjárőrszolgálatáról, vitéz Szentnémedy Ferenc vk. ezredes az angol-szász hadiipar gondjairól, André Lajos rep. őrmester a köz-

Mi **BUTORT** előnyösen, megbízható kivitelben
Keresztény
munkásokat
butortermékek.
HETESI GÁBOR cégnél
vásárolunk.
Budapest, VI., Vilmos császár-út 53.
Styl-butorokban nagy választék.

MAGYAR PAPIR ÉS ÍRÓSZERSZÁLLÍTÁSI VÁLLALAT
SCHULER ISTVÁN ÉS FIAI
BUDAPEST, V., SZALAY-UTCA 3. SZÁM.
TELEFON: 12-43-08 ÉS 12-96-76.

„Réka”
EGYENRUHÁT
egységcsomagból
ingenglesre előírt
egységáron. Pasztományok
gombok, felszerelési cikkek
Postai szétküldés

RUHAIPARI és KERESKEDELMI R.T.
VI., ANDRÁSSY-ÚT 27. • TELEFON: 425-984.

forgalmi repülőter téli köntöséről írtak. *Udvary Jenő* rep. őrnagy érdekes repülőhíreit „A háború új gépei” c. cikk egészíti ki, mely általános érdeklődésre tarthat számot. Az *ezüstkondor nem válaszol* c. folytatásos regényen kívül a jó humoráról ismert öreg sas, vitéz Hefty Frigyes írta le egyik élményét „Ha a hegy nem megy Mohamedhez” c. cikkében. Ezenkívül számos apró hír teszi változatossá a közkedvelt repülő lapot, melynek ára változatlanul 50 fillér. Mutatvány-számot ingyen küld a kiadóhivatal. (VII., Király-u. 93.)

1. Majorgazdát keresek, Fejérmegye Polgárdi községhez tartozó Antónia pusztára, aki a belső felügyeletet a tehenészet és sertés telep felügyeletével együtt ellátja. Mezőgazdasági képzettség, vagy nagyobb gyakorlat előnyt jelent, esetleg az ispáni állás betöltésénél. Fizetés évi 10 q búza, 10 q rozs, 4 q árpa vagy szemes tengeri, 480 pengő készpénz, napi 3 liter tej, 300 öl kerti föld, 1200 n. öl tengeri föld, 10 m. dorong fa, szoba, konyha, kamrából álló lakás, két sertés nyári legelőtartása féléves szaporulattal, valamint a házkörül próbaromfi tartás, végül a gazdasági orvos és gyógyszer. Az adókat és biztosítási díjakat a törvénynek megfelelően az alkalmazott fizeti. Az állás azonnal elfoglalandó. **2. Ugyanitt alkalmazok egy kerülőt,** aki a mezőőri és munkafelügyelői teendőket ellátja. Ennek a fizetése évenként 8 q. búza, 8 q. rozs, 4 q. árpa, vagy szemes tengeri, 300 pengő készpénz, napi 2½ liter tej, 200 n. öl kerti föld, 1200 n. öl. tengeri föld, 8 m. dorong fa, 2 sertés nyári legelőtartása féléves szaporulattal, szoba, konyha, kamrából álló lakás, próbaromfitartás, a gazdasági orvos és gyógyszer. Saját adóját és biztosítási díját az alkalmazott fizeti. Mindkét alkalmazott részéről a vármegye területén létesített családi pótlék rendszerben a 12 éven aluli gyermekei száma arányában. Megkeresés az életrajzi adatok és az eddigi szolgálat leírásával, valamint bizonyítvány másolatokkal, amelyeket vissza nem küldök, *dr. Szőke Gyula, Budapest, IV., Veres Pálné-utca 28 címre küldendők.* Személyes bemutatkozás csak meghívás esetén.

Helyesbítés. A január 1-i számunkhoz az őrsök részére csatolt Falinaptár hirdetésében a Palladis Rt. hirdetésében nyomdai elírás folytán a régi (V., Géza-u. 2.) cím került. *A Palladis Rt. helyes címe:* Budapest, VI., Andrásy-út 130.

Ki tud róla? Kozicz János és Vass Elek volt csendőrök, akik 1919. évben mint őrmester, ill. prb. csendőr szolgáltak a csendőrségnél, fontos ügyben keresi vitéz Gémes Antal ny. á. rendőrtörzsőrmester, Kistelek, Jókai-utca 19. **Lengyel Péter és Lengyel György** csendőrök, akik 1920–1923. években jöttek át a szerbek által elszakított Csókáról (Bánát) és a csendőrséghez léptek be, keresi Paross Lajos zentai (Kazinczi-u. 17.) lakos; **Szabó József** csendőrt, akinek felesége Homa Sárka, apósa Homa István, anyósa pedig Turnyánszki Mária, ezelőtt 4 évvel Kassán teljesített szolgálatot, keresi Majdányi Mihály csillaghegyi (Igló-utca 58.) lakos. Aki tud valamit keresettekről, közölje az érdeklődőkkel.

Mi a magyar gyártmányú

THEBRIS

MASOLO IRONT
HASZNÁLJUK

GYÁRTJA

SCHULER JÓZSEF RT., BUDAPEST

Mouson Lavendula
a póstakocsi védjegyvel

Magyarországi egyedárúsító: *Jobaházi Jenő*

SZEMÉLYI HIREK.

Kinevezések. A budapesti I. kerületben: Baranyai István tiszthelyettes szárnyszolgálatvezetővé, Katona Imre tiszthelyettes őrsparancsnokká; a székesfehérvári II. kerületben: Németh István I. tiszthelyettes őrsparancsnokká; a szegedi V. kerületben: Belényi József alhadnagy szakaszsparancsnokká; a kassai VIII. kerületben: Tasnádi Ferenc tiszthelyettes őrsparancsnokká, Lámfalusy György és Trencsényi József tiszthelyettesek alcsoportvezetővé; a kolozsvári IX. kerületben: Palásti István törzsőrmester és Moyzes Lajos őrmester alcsoportvezetővé; a marosvásárhelyi X. kerületben: Sebe Márton alhadnagy szakaszsparancsnokká kinevezettek.

Előléptet. A székesfehérvári II. kerületben Hollós János tiszthelyettes alhadnaggyá.

Véglegesítették. A budapesti I. kerületben: Jóri Imre; a székesfehérvári II. kerületben: Úveges Imre, Szalai Jenő; a szombathelyi III. kerületben: Nagy Imre I.; a szegedi V. kerületben: Debreczeni Sándor, Nagy Antal-István; a kassai VIII. kerületben: Antal György, Szilva József, Gábor Pál, Tinku István, Veres József, Almási Ferenc, Kovács Kálmán, Kurtánics József, Nyilas András; a kolozsvári IX. kerületben: Kanizsa Izidor, Farkas János, Zsidi József, Oriskó József, Schrammer Lajos; a marosvásárhelyi X. kerületben: Vincze József, Aradi Sándor, Jantyk György, Bakos Béla csendőröket az előírt próbaszolgálati idő letelte után.

Házasságot kötöttek. Pogány Ferenc alezredes Frölich Erzsébet-Antónia-Anna úrhölgygel Budapesten; *budapesti I. kerületben:* Szécsi Károly őrmester Monger Mária-Magdolnával Csömörön, Zámbari József őrmester Petrányi Etelkával Üllön, Pákozdi Gyula őrmester Boros Ilonával Csurgón, Szepesi Imre őrmester Vatai Ilonával Kalocsán, Tarkó Mihály őrmester Szabó Ilonával Pilismaróton; *a szombathelyi III. kerületben:* Lantos László őrmester Császár Mária-val Reszéken, Erzsébet István V. őrmester Nagy Mária-val Magyargencsen, Orbán József I. csendőr Dinnyér Máriaival Bácsbokodon, Szabó György csendőr Zelenák Máriaival Dunapatajon, Fabó György csendőr Takács Máriaival Szőregben, Papp József őrmester Csongrádi Erzsébettel Budapesten, Pálfalvi Ferenc őrmester Tumbász-Lokatics Erzsébet-Margittal Kelebián; *a debreceni VI. kerületben:* Varga József III. őrmester Fleiner Jolánnal Bajmokon, Csetneki Antal őrmester Banos Máriaival Ecsegen, Gergely Sándor őrmester Galgóczi Erzsébet-Teréziával Battonyán, Hanzséros István őrmester Kakuk Katalinnal Mesterszálláson, Zarnóczai Miklós őrmester Szabegynszki Judittal Kondorson, vitéz Virág József csendőr Tenczel Erzsébettel Fegyverneken, Szigetvári Lajos őrmester Kadics Margittal Tiszavárkonyban; *a miskolci VII. kerületben:* Korponai István törzsőrmester Pálinskás Ilonával Balassagyarmaton, Balázs Ferenc őrmester Vincze Irénnel Harkácson, Jámbor Péter őrmester Nógrádi Máriaival Urajon, Dobos Balázs őrmester Repka Erzsébettel Pelsőcön, Sashalmi Imre őrmester Mihók

ÚJ ÉS HASZNÁLT BÚTOROK

Hálók, konyhák, kombinált szobák, rekamiék.
Pisztási kedvezmény • Butorosere.

KOVÁCS. Izabella-utca 13. szám

Figyelem!

A Csűz 187. pontja szerint minden őrsön annyi jegyzék-könyvecskének kell lenni, mint amennyi az őrs rendszeresített létszáma. Az új Csűz szerinti jegyzék-könyvecskék kaphatók

Hertelendy László
és Társai

BUDAPEST, XII., Bernáth Géza-u. 14.

Csendőrségi nyomtatvány szállítónál.

lonával Békéscsabán; a kassai VIII. kerületben: Hernádi József őrmester Izsó Margittal Szinben, Seregélyes Márton tiszthelyettes Ekker Annával Rakamazon, Horváth Ferenc III. őrmester Szanyi Jolánna Demecserben, Szakály Imre tiszthelyettes özv. Hauptvogel Edénél szül. Schönke Máriával Székesfehérváron, Turi Sándor tiszthelyettes Lieber Rozáliával Nagyoroszin; a kolozsvári IX. kerületben: Nász István őrmester Kozák Erzsébettel Kenderesen; a marosvásárhelyi X. kerületben: Rimóczi István őrmester Makszim Máriával Nyirlugason, Fehér András őrmester Fügedi Franciszával Szendrőn.

Született. nemes posoni Szent-Martoni Ernő százados feleségének Balázs-István-Géza fia, Dr. Máthé György főhadnagy feleségének Attila-György fia, Dr. vitéz Rébék Gyula főhadnagy feleségének Pál fia; a budapesti I. kerületben: Almás István őrmester feleségének István-László fia, Kőkenyési Mátyás őrmester feleségének József-Benjámín-Pál fia; a székesfehérvári II. kerületben: Várnagy István tiszthelyettes feleségének István-Árpád fia, Pintér Miklós tiszthelyettes feleségének Miklós-József fia, Tölgyes István tiszthelyettes feleségének Attila-Péter és Csaba-István fiai; Vida István I. tiszthelyettes feleségének Sándor-Tibor fia; a szombathelyi III. kerületben: Tölgyes József tiszthelyettes feleségének József-Zoltán fia, Horváth József XVI. törzs-őrmester feleségének Edit-Margit leánya, Takács János IV. tiszthelyettes feleségének János fia; a szegedi V. kerületben: Bene József tiszthelyettes feleségének László fia, Orbán József törzsőrmester feleségének Emil-József fia, Várhegyi József őrmester feleségének Julianna-Mária leánya, Horváth Károly tiszthelyettes feleségének Mária-Eva leánya, Vörös József őrmester feleségének József fia; a debreceni VI. kerületben: Vigh Mihály őrmester feleségének Mihály-István fia, Mázsári Mihály őrmester feleségének Mihály-Sándor fia; a miskolci VII. kerületben: Pálházi András őrmester feleségének Mária-Erzsébet-Veronika leánya, Csiki András őrmester feleségének Éva-Ibolya leánya, Sándor Ferenc csendőr feleségének Ferenc fia, Balogh István III. csendőr feleségének Éva-Mária-Terézia leánya, B. Katona Sándor őrmester feleségének Sándor fia, Majoros Imre tiszthelyettes feleségének Miklós-István fia, Hangodi Lajos törzsőrmester feleségének Olga-Mária leánya, néhai Gál Miklós tiszthelyettes feleségének Mária-Terézia leánya; a kassai VIII. kerületben: Cseh Sándor tiszthelyettes feleségének Rozália-Katalin leánya, Juhász József V. tiszthelyettes feleségének József-István fia, Csiba Ferenc őrmester feleségének Mária-Idikó leánya, Répási János tiszthelyettes feleségének Irén-Zsófia leánya, Erdei Imre I. tiszthelyettes feleségének Katalin-Ilona leánya, Bokács József őrmester feleségének Éva leánya, Gulyás István tiszthelyettes feleségének Gabriella-Teréz leánya, Janocska Mihály őrmester feleségének Juszina leánya, Hegedűs András őrmester feleségének Anna leánya, Laczikó Viktor őrmester feleségének Viktor fia; a kolozsvári IX. kerületben: Szamosfalvi András törzsőrmester feleségének András fia; a marosvásárhelyi X. kerületben: Szegi István tiszthelyettes feleségének László fia, Laki István tiszthelyettes feleségének Gábor-Csaba fia, Kékesi József őrmester feleségének József-Ferenc fia.

Halálozás. Németh János alhadnagy felesége szül. Hajas Julianna Kecskeméten, Gál István I. tiszthelyettes Erzsébet-Mária leánya Zilahon, Szegi István tiszthelyettes László fia Málnáson, Laki István tiszthelyettes Gábor-Csaba fia Székelydályán, Fazekas János II. v. törzsőrmester János fia Marosvásárhelyen, meghaltak.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Közleményt nemcsak a csendőrség tagjaitól, hanem bárkitől elfogadunk, de tizenöt gép- vagy kéziratos hasábnál hosszabbat csak előzetes megegyezés után. — A közlemények fogalmazási átciszolásának és — ha szükséges — tartalmi módosításának, valamint a törlés és a kiegészítés jogát fenntartjuk magunknak.

A kéziratot kérjük a papírlapnak csak egyik oldalára és félhasábosan lehetőleg írógéppel írni. Olvashatatlan vagy névtelen kézirattal nem foglalkozunk. Kéziratok soráról szerkesztői üzenetben adunk választ és csak akkor küldünk vissza kéziratot, ha a szerző megcímzett és válasz-bélyeggel ellátott borítékot mellékel ahhoz. A megjelent közleményeket tiszteletdíjban részesítjük.

Fényképfelvételek beküldése alkalmával csatolni kell a felvétel készítőjének nyilatkozatát arról, hogy a felvételek közléséhez — a szokásos tiszteletdíj elienében — hozzájárul.

A megjelent közleményekre, fényképekre, rajzokra tulajdonjogunkat fenntartjuk, azokat tehát beleegyezésünk nélkül nem szabad másutt közölni, sem pedig utánnyomatni.

Közlemények különnyomatait a nyomda velünk kötött szerződésben megjelölt árszabás szerint köteles elkészíteni.

Minden hozzánk intézett levélre a szerkesztői üzenetekben válaszolunk, jelige alatt. Jeligéül legcélszerűbb kisebb helység nevét, vagy ötjegyű számot választani. Aki jeligét nem jelöl meg, annak neve kezdőbetűi és állomáshelye megjelölése alatt válaszolunk.

Magánlevelet nem írunk akkor sem, ha a beküldő válasz-bélyegyet mellékel.

Közérdekű kérdésekre nem szerkesztői üzenetben, hanem a „Csendőr Lekszikón” rovatban felelünk.

Minden levelet teljes névvel és rendfokozattal alá kell írni és az állomáshelyet is fel kell tüntetni. Hozzánk intézett levelet szolgálati útra nem terelünk és azok tartalma vagy beküldőinek kiléte felől senkinek sem adunk felvilágosítást.

Előfizetést csak a csendőrség nyugállományú tagjaitól, továbbá a honvédség és a m. kir. rendőrség, a bíróságok, igazságügyi és közigazgatási hatóságok tényleges és nyugállományú tagjaitól fogadunk el, mástól nem. Előfizetési díj a nyugállományú csendőr-tisztek, valamint a honvédség, rendőrség, bíróságok, igazságügyi és közigazgatási hatóságok tényleges és nyugállományú tagjai részére évi 12 pengő, nyugállományú csendőrlegénység részére pedig évi 8 pengő. Legkisebb előfizetési idő: félév. A nyugállományú csendőrlegénység az előfizetési díjat negyedévi 2 pengős részletekben is fizetheti.

A pénzküldeményeket kérjük a „Csendőrségi Lapok” 25.342. számú postatakarékpénztári csekk számlára befizetni.

Címváltozását mindenki maga köteles velünk közölni. Címváltozás bejelentésénél a nevet, rendfokozatot, a régi és új címet pontosan és jól olvashatóan kérjük megírni,

A honvédelmi miniszter úr 115.759/eln. 20. 1942. szám alatt kiadott takarékosági rendeletében az életbiztosítást is ésszerű takarékoságnak minősíti.

A Nyugállományú Katonatisztek Országos Szövetsége („NYUKOSZ”) a tényleges szolgálatot teljesítő és nyugállományú bajtársaink részére a háborús vonatkozásokra is kiterjedő

KATONAI TAKARÉKBIZTOSÍTÁSI AKCIÓT szervezett, melynek lebonyolításával az általa alapított Turul-Magyar Országos Biztosító Intézet Részvénytársaság (Budapest, VI., Anker-köz 4., félemelet) bízza meg.

A szociális családvédelmi célzatú csendőrléti szempontból fontos akciónál az 1942. évi 9. számú „Csendőrségi Közlöny” adott ertesítést.

Most jelent meg a **M. Kir. Honvédség egyenruhái** Vezérkarunk engedélyével. Ára: P. 250

és rendfokozati jelzések, zsebalak (armóján, 10 szín. **Kókai Lajos**-nál, Budapest, IV., Kamermayer-utca 3. szám. Át küldje be előre (tűnyelven is) s bérmentve lap ny példányt.

Mi csendőrségi nyomtatványokat, könyv, papír, töltőtollat

SIMON ISTVÁN

CÉGNEI VASAROLUNK.

NAGYVÁRAD, Bémer-tér 3. Telefon: 26-43.

A m. kir. Csendőrség szállítója.

S E N D Ő R S E G I
SORSJEGYET
sorsjegyárúaitól kizárólag
Bpest, VIII., József-krt 38
vásárolja.

Szíves figyelmébe!

Egyenruházat, felszerelési cikkek
megbízható minőségben

SZABÓ LÁSZLÓ cégnél

BUDAPEST, IX., MESTER-UTCA 38.

Pontos postai kiszolgálás. Az Önállósítási Alapból létesült cég.

Menekült. 1. A bécsi döntés után az anyaországba menekülni kényszerült magyar családok gyermekeinek a középiskolákban ugyanolyan feltételek mellett és mértékben adnak tandíj- és egyéb kedvezményeket, mint a többi tanulóknak. A segélyezést a dr. Mihálics Győzőné, egyetemi tanár felesége vezetése alatt álló „Menekült magyarok megsegítésére alakult bizottság” intézi (Budapest, IV., Városház-utca 16. II. em.). 2. A katonai nevelőintézetekbe csak magyar állampolgár gyermeke vehető fel. A kérvényt a gyermek édesatyjának kell benyújtania. A pályázati feltételeket a f. évi 6. számú Honvédségi Közlöny „Szabályrendeletek”-ben tették közzé. 3. A volt 24-es brassói honvédegylet irattára az 1918-as összeomlás idejében megsemmisült.

Pálháza. Egymagában az a körülmény, hogy az ara hadiárva, a nőülési engedély elnyerésére befolyással nincs. Rendkívül méltányos érdemlést kell fennforognia ahhoz, hogy soronkívüli engedélyt kaphasson. Olvassa el 1939. évi 22. számunk 797. oldalán „Érd” jeligés üzenetünket is.

Vitakozás. Kórházban tartózkodása idejére a napi 50 fillért, az egészségügyi szabadság tartamára pedig a napi-betét 20%-át a közzéadalkodás részére be kell fizetnie. Az nem játszik itt szerepet, hogy a járótárs iskolából közvetlenül került a kórházba, mert amint vezénylése megszünt, tagjává lett az órs közzéadalkodásának.

Lovas. A lovas csendőrképző tanfolyamba Budapestre vezényelt legénység *élelmezési pénztálatányban* részesítését a B. M. úr 189.208/VI.—b. 1942. számú rendeletével engedélyezte. (L. 1943. évi 7. sz. Cs. K.)

Hadirokkant. Az 1939. évi II. t.-c. 89. §. 2. bekezdése csak annyit mond, hogy „a lakóhely területén kívül teljesítendő, vagy hosszabb ideig tartó munkára *lehetőleg* mellőzni kell hadirokkantak igénybevételét.” Teljesen tehát nincsenek felmentve a hadirokkantak sem a közmunkák alól. Közlebbi adatok hiányában a kirendelés jogos, vagy jogtalan voltát nem bírálhatjuk el.

Maros. Magától értetődő, hogy a természetes szülők okmányait kell beszereznie és nem az örökbefogadókéét, mert a származás igazolása vérségi alapon történik.

Madarász József alhadnagy, Szenc. Levele vétele előtt már bekerült a lapba a H. K. alapján. Nem segíthetünk rajta.

Tanulni akarok. 1. Dr. Toldi: „Általános ismeretek tára” megrendelhető a Palladis R.-t.-nál, Budapest, VI., Andrásy-út 130. szám, 2. Olchváry—Ridegh: „Bűnügyi nyomozástan”, 3. Vitéz Ridegh: „Közúti balesetek nyomozása”, 4. „Törvényes rendelkezések kivonatos gyűjteménye” (hivatalos kiadás) nem kaphatók sehol. 5. „Tereptan” a Stádium Sajtóvállalat R.-t. könyvtáráján, Budapest, VI., Rózsa-u. 111. szám.

Csendőrségi nyomtatványok és felszerelési cikkek nagyraktára:

PALLADIS R.T.

BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 130. I. EM.

Távbeszélő: 120-013. (A Hősök-tere közelében)

Butort Bertalanné
keresztény butorszalonjában
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 82. I. em.
Díjtalan árajánlat! Telefon: 22-31-31.

Koncz Mózes ny. áll. cső. törzsörömester, Kissolyos.

1. Az Osztrák Háborús Emlékérem adományozása már régen megszűnt. 2. A Tűzkereszttel kapcsolatos rendelkezéseket megtalálja az 1942. évi 5. sz. Csendőrségi Közlönyben és az 1942. évi 43. és 48. sz. Honvédségi Közlöny „Szabályrendeletek”-ben. Ennek részletes ismertetésére nincs helyünk, de megnézheti az órsón. Az utolsó negyedévben több üzenetünk is szól erről.

Öszivác. Az első kérdésre később külön válaszolunk. 2. Olvassa el a Szut. 95. pontjának 2. bekezdését. A továbbiakra az iskola igazgatósága részletes felvilágosítást nyújt, ott érdeklődjék. 3. Megküldtük.

Pétfüredő. A Cs.—8. jelzésű „Irányelvek” 54. és 63. pontjában felsoroltakon kívül az írásbeli és számtani feladatokat kidolgozásában mindenki köteles résztvenni. (L! 79. pont.) Az órsirodavezető sincs mentesítve a feladatok kidolgozása alól. Olvassa el 1941. évi február 1-i számunk 101. oldalán „Irodavezető” jeligés üzenetünket.

Zsirellátás. Amióta a csendőrség központi ellátását megszervezték, többen intéztek kérdést hozzánk arra nézve, vajjon az 1941. évi 45. sz. Csendőrségi Közlönyben megjelent 8040/1941. M. E. számú rendeletnek a magánháztartások zsirbeszolgáltatására vonatkozó előírásai kötelezik-e a csendőr közzéadalkodásokat és közétkeztetéseket is. Válaszaikban megírtuk, hogy a közeljövőben a zsirbeszolgáltatás kérdését a csendőrségre nézve újból szabályozzák. Ez a közellátásügyi miniszteri rendelet 257.217/1942. K. M. számmal most került kiadásra és valamennyi csendőrkerületi parancsnokság megkapta. A rendelet szerint a csendőr közétkeztetésekre és közzéadalkodásokra a zsirbeszolgáltatási kötelezettség nem terjed ki.

Várom. Olvassa el mai számunkban közölt „Pálháza” jeligés üzenetünket. Csak akkor vehető figyelembe a kérelme, ha az ara hadiárva mivoltát igazolni tudja. Valószínűnek tartjuk, hogy ez alapos utánjárással sikerül is, ha a leány édesatyja valóban az 1914—18-as világháborúban szerzett betegségében halt meg. A „hadiárva” megjelölés használatának jogossága tekintetében az 1933. évi VII. t.-c. 21. §. 3. pontja szerint a hadigondozó bizottság határoz. Ilyen bizottság minden járási székhelyen működik, oda kell fordulniuk.

Versenyfeladat. Magánlaksértés, halott emlékének meggyalázása, gondatlan emberölés, stb. halmazata.

$\frac{1}{2}$. Pénz megsemmisítése nem büntetendő cselekmény. Olvassa el lapunk 1940 október 1.-i számában a 649. oldalon közölt 36. sz. lexikon-választ, ott megtalálja a magyarázatot.

Salgó. 1—3. Ez az előny megszűnik. A rangsorolás évfolyamok szerint történik, tehát a vezénylést is évfolyamsorrendhez kell kötni. 4—5. Ezt úgy kell érteni, hogy az öpk. iskolai vezénylés az évfolyamok sorrendjében történik, nem pedig több évfolyam jelentkezőinek az együttes

PAPÍR, IRÓSZER

Csendőrségi nyomtatvány, csendőrségi felszerelések

CSERFAI ISTVÁN-tól

BUDAPEST, VI., JÓKAI-UTCA 22. A nyugati p. u.-tól 2 perc.

Megbízható óskeresztény cég! • Pontos postal kiszolgálás

OSZTÁLYSORSJEGYET
TÖRÖK BANKHÁZNÁL
BUDAPEST, IV., SZERVITA-TÉR 3. SZÁM.
vásárolunk.

értéksorrendjében. A fiatalabb az idősebbet tehát ezután nem fogja megelőzni, nem juthat korábban öpk.-iskolába. Egy öpk.-iskola létszámához ugyan több évfolyam jelentkezésre van szükség, az iskolai eredmény azonban nem változtat az évfolyam sorrenden. Ha pl. az 1929. évfolyambeli „jó,” az 1930. évfolyambeli pedig „kiváló” eredménnyel végzi ugyanazt az iskolát, a rangban idősebb mégis az 1929. évfolyambeli marad. Azt ne nézze, mi lenne a helyzete, ha nem a csendőrségnél teljesítene szolgálatot. A csendőrség éppen úgy nem alkalmazkodhat más testületek viszonyaihoz, mint azok a csendőrségéhez.

Lakáshiány. 1. Olvassa el lapunk 1941. évi augusztus 1.-i számának 519. oldalán közölt „D. M. Tibolddaróc” jeligés üzenetünket. 2. A 100/1943. számú M. E. rendelet 1. §. 6. pontja alapján a lakást igénybe lehet venni, de kiutalására nincs mód abban az esetben, ha mind a két lakás megtartása a bérlőnek közérdekből is méltánylást érdemlő viszonyainál fogva indokolt. Lehet, hogy az Ön esetében ez volt a kérelem elutasításának oka. Most már nem tehet hivatalosan semmit, mert az idézett rendelet 7. §-ának 2. bekezdése értelmében a lakás igénybevétele iránt előterjesztett kérelmet elutasító határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye. Azt tanácsoljuk, jelentse az ügyet szárnyparacsnokának, az ő közbenjárása a főszolgabírónál eredményre vezethet. Esetleg sikerül egy másik lakást biztosítani. 3. A gazdasági hivatal a január havi előfizetési díj-különbözetet is február 1-én vonta le, tehát tévedés nem történt. 4. Olyan utasításról, vagy általános rendelkezésről nem tudunk, mely előírná, hogy a testisértési ügyekben az orvosi láttelelet a feljelentés fogalmazványa mellé le kell másolni. Ez felesleges is, mert a feljelentés fogalmazványának szövegéből (L! Szut. 15. mell.-ében közölt mintát), melynek a Szut. 459. pontja utolsó bekezdése szerint a tisztázzal teljesen egyeznie kell, az orvosi vélemény lényege úgyis kitűnik.

Szekszárd. A nemességigazolásról tájékoztatást talál 1941. évi július 15-i számunk 484. oldalán közölt „Sz. S. Dunaföldvár” jeligés, illetve az abban idézett „Szentpétervár” és „Zalaegerszeg” jeligés üzenetünkben.

Ószivác. Idegen eredetű név ugyan, de megszokottsága miatt meghagyható.

Gyöngyös. 1. Ha csendőri rendfokozatát elismerték, a zsoldkülönbözetre is jogosult. Kérje ismét kiutalását személyesen vagy írásban a zászlóaljparancsnokságtól és jelentse a levelében közölt előzményeket. 2. Az 1941. évi 1200/M. E. sz. rendelet 32. §-a értelmében nyugdíj iránti kérelmét 1941. évi április hó 30-ig kellett volna a honvédelmi miniszter által kiadott „K”-folyamodványírlapon az

illetékes községi elöljáróság útján a H. M. úrhoz előterjeszteni. A fenti módon előterjesztett kérelmével érdemben foglalkozni most már csak abban az esetben lehet, ha hitelt érdemlően igazolja, hogy nyugdíj iránti kérelmét a megszabott határidőig hibáján kívül álló okból nem tudta előterjeszteni. Folyamodványírlapért és közelebbi felvilágosításért forduljon az illetékes községi elöljárósághoz. A közölt csekély adat alapján nyugdíjilletékességéről véleményt nem mondhatunk.

Reménység. Az internálásnak bizonyára súlyosabb oka volt, nem pusztán a családi összeszólalkozás. Ennek ismerete nélkül véleményt nem mondhatunk. Az eset igazi hátterét bizalmas puhatólással könnyen felderítheti. A nőülési szabályzat megköveteli, hogy az ara tisztességes családból származzék. Annak elbírálásához, hogy adott esetben a család megfelel-e ennek a követelménynek, nem kell más, mint józan ítélőképesség. Igaz ugyan, hogy vannak olyan esetek is, amelyekben nehéz tisztán látni, de ilyenkor a csendőrt útbaigazítják az idősebb bajtársak és a tapasztalt elöljárók. Ha a kérdéssel kapcsolatban a jövőben még tanácsra lenne szüksége, hozzánk is bizalommal fordulhat.

Győzőnk. A tiszteletadásnál nem a kitüntetések, hanem a rendfokozat, egyenlő rendfokozatuak között pedig a rangviszony az irányadó. Ez határozza meg, hogy adott esetben ki a feljebbvaló és ki az alattos. Ha egyenlő rendfokozat mellett a rangviszony nem ismeretes, kölcsönös tiszteletadásra vannak kötelezve. A tiszteletadásról egyébként a Szolg. Szab. I. Rész 59. §. a) pontja rendelkezik.

H. A. Előfizetése a most beküldött összeggel 1943. IX/30-ig rendezve van.

Csendőr iskola. Kifogástalan jó magyar hangzású név. Eredetét azonban a család történetének ismerete nélkül nem lehet megmondani.

Tiszafüred. Neve esetleg a népnyelvi számbálódik, zsembelődik származéka. Meghagyható.

Győzőnk. Kérését ismétlje meg és azt is írja meg, hogy a keresett hol, melyik csapatnál, mettől meddig volt a parancsnoka. Levelét teljes névvel és rendfokozattal írja alá. Ezek nélkül nem kereshetjük.

Délvidék. Az emlékérmek csak egyszer adományozhatók, akkor is, ha két, egymástól független jogcímen szerzett valaki reá igényjogosultságot. Két Délvidéki Emlékérmét tehát nem viselhet. A másodikat, melynek leadása nyilván tévedésből történt, vissza kell terjeszteni oda, ahonnan kapta és jelentse, hogy már tulajdonosa a Délvidéki Emlékérmeknek.

BÁCSÉNYSZKI ALAPÍTVÁ: 1-81.
„PRECISION” óra és ékszerraktár
KOLOZSVÁR, MÁTYÁS KIRÁLY-TÉR 15.
TELEFON: 37-59.

MEGBÍZHATÓI KÉNYELMESI ELŐNYÖSI
A
„TAKARÉKOSÁG”
R.-T. DEBRECEN
BEVÁSÁRLÁSI RENDSZERE
124 árszinten nyújt vásárlási lehetőséget,
1 helyen jelent fizetési kötelezettséget, a
havonta megújuló továbbvásárlás jogával!
FELVILAGOSÍTÁST, VÁSÁRLÁSI UTALVÁNYOKAT KÉSZÍTÉST NYÚJT A KÖZPONTIRODA DEBRECEN, DEÁK FÉPENC-U. 6.

Egyenruházati és felszerelési szaküzlet.
Csendőrségi nyomtatványok. Pontos postal kiszolgálás.
KOVÁCS JÁNOS
DEBRECEN, Hatvan-u. 2.

BERECZKY ZOLTÁN
egyenruha és úri szabósága,
KOLOZSVÁR, Wesselényi Miklós-u. 29.

KEKÉKPÁRT, alkatrészeket,
rádiót, VARRÓGÉPEI
vásároljunk
KISS BÉLÁNÉ
műszaki kereskedésben,
A m. kir. csendőrség tagjainak
kedvező fizetési feltételek.
NAGYVÁRAD,
Kossuth L.-u. 3.

PUTORT kiváló minőségben kedvező fizetési feltételekkel vásároljunk
PREZNICKY BERTALAN MŰSZÁLOS BUTORÚZLETBEN
KASSA, KOSSUTH LAJOS-U. 5.

Egyenruházati, felszerelési cikkeket esztét.
KAZAI JÓZSEF cégnél vásároljunk
A m. kir. csendőrség esztétikus szállítója. Polgári és katonai szabóság
MISKOLC, Szemere-u. 4.

T. I. Az 1942. évi kiadású Csendőrségi Ügyviteli Szabályzat (Csűsz.) 3. mellékletében foglalt rövidítések a helyesek. A mintákban alkalmazott rövidítéseknél sajtóhibák vannak. Helyesbítésükre a közeljövőben intézkedés történik.

Győzünk. 1. Kérdezze meg az Országos Nemzetvédelmi Bizottságtól, Budapest, VII., Rákóczi-út 42. szám. 2. A kerületi parancsnokságnál érdeklődjék, ott megmondják.

Hajduszoboszló. A családi pótlék az örökbe fogadott gyermek után is ugyanannyi, mint amennyi a vérszerinti leszármazott után jár. Az Ön esetében: 36 P. Ezt azonban hamarabb megtudhatta volna az ottani gazdasági hivaltól.

T. S. törm. v. Balony. Nem kaphatná meg, mert a cselekménye idején még nem töltötte be a 16. életévét. Ez a Nemzetvédelmi Kereszt igénylésének egyik feltétele. A kérelmezés határideje különben már 1942. július 31-én lejárt.

55.555. A leírt példa teljesen valószínűtlen. Mi volna a célja az erősebb embernek azzal, hogy a gyengébbet aranygyűrűjének vízbedobására szólítja fel? Ha mégis megtörténne ilyesmi, a cselekmény nem rablás és nem zsarolás, mert ezek egyik lényeges tényeleme: a jogtalan eltulajdonítás, illetve a haszonszerzés célzata hiányzik, — hanem veszélyes fenyegetéssel, mint kihágással párosult vagyonrongálás. A BTK. 418. §-ában ugyanis „megsemmisítés”-en minden olyan magatartást is érteni kell, amellyel az illető dolog a tulajdonosra (birtokosra, birtalóra) értéktelenné válik. (L. Csendőr-BTK. vonatkozó magyarázatát.)

Cukor. Ha a járőr véleménye szerint bűncselekmény nem is forog fenn — annak ellenére, hogy ezt a Szut. 468. pont utolsó bekezdése csak a kétes esetekre írja elő — célszerű a panasz tartalmát, a megállapított körülményeket és a nyomozás abbahagyásának tényét a kir. ügyészségnek egyszerű jelentésben bejelenteni. Olvassa el a lapunk 1933. évi április 1.-i számának 215. oldalán közölt 28. sz. lexikon-választ.

Gondoljunk a hősökre. A Háborús Emlékérmét nem kaphatja meg, mert nem számít hadiárvának és nem felel meg az alapszabályok 1/c. pontjában foglalt egyéb feltételeknek sem. Olvassa el f. évi január 15.-i számunk 63. oldalán közölt „B. P. Bakonyjákó” jeligés üzenetünket.

Miskolc. 1. Olvassa el f. évi február 1.-i számunk 95. oldalán közölt „Reménység” jeligés üzenetünket. 2. A Háborús Emlékérmekre vonatkozólag olvassa el előbb idézett számunk 94. oldalán „Gugh” jeligés üzenetünket. A Tűzkereszttel kapcsolatban megtalálja a választ 1942 december 15.-i számunk 785. oldalán „Bizonytalan” jeligés üzenetünk 1. pontjában, illetve az 1943 január 1.-i számunk 31. oldalán „Ipoly 54531” jeligés üzenetünk 2. pontjában. 3. Mai számunkban „Pálháza” jelige alatt üzentünk erre.

KÉZIRATOK. FÉNYKÉPEK.

K. S. Ungvár. Köszönjük. Türelmet kérünk.

Cs. M. Kolozsvár. Szép, lélekből fakadt írás. Sajnos, helyszüke miatt nem közölhetünk ilyen megemlékezéseket.

B. J. 22.222. — B. I. Ungvár. — Csavargó. — 12.500. — O. I. Nagyvárad. Megfelelnek, sorra kerülnek.

Ung. Köszönjük, felhasználjuk. Cikke sorra fog kerülni. Időpontot nem mondhatunk.

ERFURTI
főzelékmagvak
márkás káposztamagvak
és virágmagvak eladása
ZIEGLER BUDAPEST
magkereskedésben Fővám-tér 3. és Rákóczi út 4.

1943. Jól megírta, de nem közlésre való.

Cs. J. Miskolc. Örvendünk, hogy szívesen fogadta és hasznosnak találta. Írása igen jó, de erről a tárgyról eleget mondtunk már, nincs helyünk a továbbfűzésre.

F. G. Tompa. Jól indul, csak folytassa így s akkor olvashatja majd lapunk hasábjain az írását.

Naszvad. Jó, a közlendők közé helyeztük.

E. Gy. Miskolc. Ugyanazt üzenjük önnek is, mint „Cs. I. Miskolc”-nak.

Kérdés. Kedves, jól megírt történet. Tárgyánál fogva nem való a lapba, de más leírással szívesen látjuk.

G. I.-né Ipolykeszi. Örömmel olvastuk felemelően szép levelét. Hőslelkű magyar asszonyok írnak így, akik áldozathozatalra, küzdelemre nevelik gyermekeiket. Ilyen anyák és így nevelt gyermekek tartják meg ezt a Hazát. Segítse az Isten négy gyermekével együtt. Üdvözöljük.

E. A. Kisdombegyház. Jókívánságait köszönjük és viszo-
nozzuk.

K. Á. Nagyvárad. Jó kép. Kár, hogy nincsen rajta a bevonulóknak legalább egy csoportja. A mult évben közöltünk már ilyen képet, azért nem hozzuk.

Első. A képek jók, élesek, de a beállításuk ferde. Egyik jó lenne, ha nem maradt volna le a gömb fele s ha nem állana a gép előtt a kisbíró.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:

BENEDEK MIHÁLY alezredes.

Stádium Sajtóvállalat Rt., Budapest, V., Honvéd-utca 10.

Felelős: Györy Aladár igazgató.

Négy filléres
bélyeg

NYOMTATVÁNY

A Csendőrségi Lapok

szerkesztőségének

Budapest
II., Fő-utca 71

Képesített kelme- és fonálfestő vegytisztító üzem

Szavatolt száraz vegytisztítás. Különleges lüggönytisztító. Gyász. estések és sürgős munkák soronkívül. Telefonhívásra házhoz megy és házhoz szállít.
NÉMETH IMRE, UJPEST, ANONYMUS-U. 39. Tel.: 494-419.

Aranyozott - kovacsoltvas - kristály
Stylcsillárok, díszlámpák

TÓTH JÁNOS

lámpaernyő - műhely

BUDAPEST, KOSSUTH L.-U. 1. ● Ferenciek udvara. T.: 188-269.

ÓRA ezüst **ÉKSZER**
arany
ajándéktárgyakat vásároljunk

Szerafin Gyula órásmester és ékszerész

Budapest, Krisztina-tér 2. Szakszerű javítás.

Katonai rendjelek — Jelvények — Sportérmék
Szalagok — miniatűrök — Javítások

MORZSÁNYI cégnél

Budapest, IV., Váci-u. 36. Tel.: 182-217.

Alapítási év 1870.

A csendőrség kedvelt bevásárló helye.

Egyenruházat HOKSÁRI

KELETI P.-U.-NÁL BAROSS-TÉR 4
NYUGATI P.-U.-NÁL TERÉZ-KÖRÚT 60

ÓRÁT arany-ezüst **ÉKSZERT** vásároljunk
BUOCC VILMOS órás- és ékszerész
KASSA, Fő-utca 17. Szakszerű javítások
Veszek aranyat, ezüstöt, drágakövet legmagasabb napi áron

Egyenruházat,
Katonai felszerelések **TURÁNI ISTVÁN**
Szövetek cégnél.
KASSA, Fő-utca 118.

A m. kir. csendőrség szállítója. — Megbízható, pontos kiszolgálás.

Pontos **ÓRÁT**, arany, ezüst **ÉKSZERT**
Ajándéktárgyakat hiszálmossal vásárolhatunk

GYENGE ISTVÁN

NAGYVÁRAD, Rákóczi-út 19. ● Szakszerű órajavítások. ● A m. kir. Csendőrség szállítója.

EGYENRUHA

Polgári szabóság, felszerelési cikkek

Gergely Béla

NAGYVÁRAD, Mezey Mihály-utca 1.
A m. kir. csendőrség Bihar és Szatmár megyei osztályának szerződött szabója
Megbízható, pontos kiszolgálás.

MI BÜTORT a leggyorsabbtól a
különleges kivitelig
FEKETE VILMOS bútorgyártó és asztalosmester
bátorsárművekből vásárolunk
Székesfehérvár, Belsőház épület
A m. kir. csendőrség tagjainak kedvező fizetési feltételek
Mélynyos árak! Kiváló munka!

Márkás rádió készülékek
és alkatrészek legolcsóbban **RÖHLICH**
Székesfehérvár, Nagy Sándor-u. 5. **szaküzletében.**

EGYENRUHAZAT
FELSZERELÉSI CIKKEK
URI SZABÓSÁG

ZALKA LAJOS

SZÉKESFEHÉRVÁR, Nádor-u. 35.
A magy. kir. csendőrség szerződéses szállítója. ● A m. kir. csendőrség tagjainak kedvező fizetési feltételek.

PONTOS szolgálathoz
pontos **ÓRÁT!** Arany,
ezüst ékszeri MI

Optika, fotóalkatok.

Székesfehérvár
Zita királyné-út 2. sz.

Gede Lajos
ÓRÁS ÉS ÉKSZERÉSZNÉL
VÁSÁROLUNK

Magyar gyártmány!
Cipők, csizmák, szijazatok,
nyergek, tölténytáskák,
pisztolytáskák fényesítésére
és ápolására.

Megrendeljük a "Csendőr Lexikon"-t

Kelt.....		N é v		Rendfokozat		Pontos cím		Példányszám